

SLOVENEK

Velja po pošti:

celo leto naprej K 26—
pol leta " " 13—
četrt leta " " 6-50
en mesec " " 2-20

V upravnishvu:

celo leto naprej K 22-40
pol leta " " 11-20
četrt leta " " 5-60
en mesec " " 1-90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:

Enostop. petitvsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 16 strani.

Odgovor na dve strani.

Slovenska Ljudska Stranka stoji danes kakor močan breg, v katerega se od vseh strani zaganjajo valovi, a ti valovi se med seboj pobijajo in onemogli padajo od brega nazaj, odkoder so se dvignili v onemoglih penah. V časopisju se čitajo različne stvari, ki nam kažejo mišljenje v nam nasprotnih vrstah. Na besno zabavljanje majhnih žurnalističnih bevskarjev se seveda niti ne oziramo, le dva značilna pojavi potegnimo na dan!

Odgovor Nemcem!

Nemška liberalna stranka, ki ji je sedaj pred vsem pred očmi oslabljenje slovenskega življa, a ki kot izrazito liberalna stranka z največjo zavistjo gleda vsak napredek Slovenske Ljudske Stranke, katero sovraži približno tako, kakor dunajski Salzgries krščanske socialce, je v dunajski »Zeit« z velikim veseljem naznanila, da se bo »razdrila koalicija med obema slovenskima strankama, ki se je bila sklenila v zadnjem zasedanju kranjskega deželne zbor«. To je popolnoma napačno umevanje položaja.

Najprej moramo konstatirati, da ni Slovenska Ljudska Stranka z nobeno drugo stranko sklepala nikakega kompromisa. S slovensko liberalno stranko ni Slovenska Ljudska Stranka imela nobenega pakta, ni stvorila nobene koalicije, zato tudi ničesa ne razdira, ampak, zvesta svoji stari tradiciji, ostane to, kar je bila. Vsakomur na Slovenskem je dandanes jasno, kaj hoče S. L. S. Kdor dela tako, kakor ona, ta hodi s S. L. S. tudi brez koalicije, kdor dela proti nji, tega stranka pobija, pa bodi potem kdorkoli. Ako so poslanci S. L. S. in narodno napredni poslanci v mnogih stvareh izrekli iste misli in skupno glasovali, izvirajo to le iz tega, da so v tistih slučajih liberalni poslanci spoznali, da je staljšče S. L. S. edino pametno. Takrat smo bili edini. Kadar so pa liberalci naredili kaj nespametnega, jih je S. L. S. brezobzirno preglasovala. Tako je bilo doslej in tako ostane. Nemško časopisje nima torej povoda, niti da bi govorilo o kaki razdrti »koalicije«, niti da bi se veselilo, da nastane nov boj med slo-

venskima strankama. Slov. Ljudska Str. bo moško vsikdar branila interese slovenskega naroda!

S tem smo Nemce odpravili. —

Mnogo so se pa bavili s S. L. S. — mnogo več, nego sami s seboj — liberalci na svojem zaupnem shodu. Tu so se slišale trditve, ki se morajo najodločneje zavrniti.

Da je šla narodno-napredna stranka beračič k odpadlemu socialističnemu učitelstvu, da so premišljevali težko vprašanje, ali je Gangl socialni demokrat ali liberalci, in podobne stvari, to prepustimo njim! Pribiti pa moramo sledeče:

Volitev v trgovsko in obrtno zbornico.

Najodločneje moramo zavračati trditve, ki se je izrekla proti S. L. S. glede volitev v trgovsko in obrtno zbornico. Tu je liberalna stranka postopala nelojalno, ker ni hotela priznati Slovenski Ljudski Stranki njene moči primerne zastopstva v trgovski zbornici. Krivda za vse posledice pade torej na liberalno stranko. V volivnem razredu veleobrti je zmagal vsled žreba Nemec. Kdo pa je tega kriv? Ali ne oni gospodje v trgovski zbornici, ki so vse uprizorili? Govorimo čisto jasno! Ves aparat trgovske zbornice je delal za te volitve. Uradništvo je imelo preštete vse glasove v vseh razredih in je temu primerno delovalo. Ali niso vedeli gospodje Lenarčič, Windischer in Murnik, kako stoji v volivnem razredu veleobrti? Proti Slovenski Ljudski Stranki so šli v boj, in zato so veleobrt Nemcem prepustili. Ker Slovenska Ljudska Stranka ni imela vpogleda v volivni aparat, niti ni mogla vedeti, kako stoji razmerje v tem razredu. Macherji cele stvari so bili imenovani liberalni agitatorji, in nanje pade vsa odgovornost, da zastopa zdaj veleobrt — Nemec. Nihče od Slovenske Ljudske Stranke ni oddal svojega glasu za Nemca. Da pa ni zmagal Slovenec v tem razredu, je edino le krivda imenovanih liberalnih agitatorjev. Kajti cela volitev se je vodila iz pisarne trgovske zbornice. Tu so uvrščali volivce v razrede, tu so se odpošiljale ali ne odpošiljale glasovnice, odtod so prišli liberalni agitacijski manevri, in ti gospodje so morali vedeti do pičice natančno, kako stvar stoji. Če bi bili oni hoteli biti pravični proti S. L. S., bi bilo prišlo do kompromisa za ta slučaj,

a oni so rajši hoteli, da zmaga Nemec v veleobrti, nego da bi dali skromen mandat v majhni trgovini pristašu S. L. S. Samo enega koraka, samo ene besede bi bilo treba in mi bi bili dobili še en glas, in veleobrt bi bila pokazala slovensko lice. A ne! Samo bojna strast proti Slovenski Ljudski Stranki jih je vodila, in zato so oni krivi, da zastopa veleobrt — Nemec.

Trillerjev izraz o narodnem izdajstvu vračamo torej nazaj s pozivom, da oni, ki ga je rabil, pokliče na odgovor liberalni agitacijski odbor za te volitve, tisti odbor, ki je volitve vodil in ki je za vse odgovoren!

Liberalci in deželni zbor.

O deželnem zboru kranjskem se je govorilo na liberalnem zaupnem shodu marsikaj neumnega. Iz govorov sploh se vidi, da so liberalci hoteli pravzaprav deželni zbor razbiti, a zadržavali jih je le dvojno: Pred vsem skrb za ljubljansko mestno gospodarstvo. Istina je, da tiči mesto Ljubljana globoko v šlamastiki. Hribarjeva umetnost je pripravila mesto tako daleč, da bi se cela mašina ustavila, ako ne bi najelo mesto 2 in pol milijona kron posojila. In če bi bili liberalci onemogočili delovanje deželnega zbora, bi se bilo to zgodilo, tako da Hribar še Ribnikarja ne bi mogel več plačati. Potem jih je bilo nekoliko sram, kajti kar je pametnejših poslancev v liberalni stranki, so se reš sramovali prizorov v deželnem zboru, ki niso bili vredni slovenskega naroda, slednjič so se pa bali, kajti deželnozborna večina je hotela rešiti nujne stvari in bi bila proti razgrajajem nastopila z vso strogostjo.

To je bilo še edino, kar je liberalni klub premišljeno naredil, a kakor se vidi, niso poslanci našli za to zahvale v stranki. Proti liberalnim Kramarjem se dvigajo Fresli, Klofači in Kalini, da rabimo primero s Češkega, odkoder je slovenski liberalizem dobil doslej še vse svoje vzorce.

Z absolutnim pomanjkanjem vsake politične inteligence je graščak Rudež iz Ribnice ostro grajal, da niso liberalci razbili deželnega zbora. Neverjetno! Mladi Žerjav je prepovedal liberalnim poslancom vse kompromise. O tem velikem generalu povemo le to, da ni nihče večkrat nego on in Lenarčič hodil še pred kratkim v deželnovladno palačo k baronu Schwar-

zu . . . Ravno tako mladi Ribnikar, na mestne stroške liberalen agitator, je bil pa tako predrzen, da ga je moral dr. Tavčar, ki res ni zaslužil, da bi moral vse požreti, kar mu zdaj »mladi« očitajo, krcniti po zobeh. Ti »mladi« so seveda za vsako resno politično delo nesposobni. Poulične demonstracije, kričeče fraze, krvave manšete in podobne stvari so jim vzor narodnega delovanja. To bo liberalna stranka bodočnosti, če jih ne bodo razumni elementi še o pravem času — vzgojili.

Hribar se pritožuje.

Zavrniti moramo posebno, kar je govoril ljubljanski župan Hribar. Ta Hribar, ki je kriv, da ni prišel kranjski deželni zbor že pred leti do miru in do volivne reforme, ker je svoji stranki kot njen voditelj naznanil, da ni sklenjen kompromis, dasi so se voditelji strank pri posvetovanju že l. 1905. zedinili za kompromis, ta Hribar, ki torej nosi odgovornost za to, da je skozi toliko let zaostalo deželno gospodarstvo, se je drznil zdaj celo kritikovati. A kar je govoril, ni bilo resnično. Ta Hribar je govoril o 14 milijonih kron dolga in slikal strašno obremenitev kranjske dežele, češ, da bo obremenjena vsega skup za 880.000 K. In patetično je vzkliknil: »Kje dobiti denar?«

Ubogi Hribar, ubog na duhu, ali ga je pa zopet zapustil spomin, kakor glede dogodkov 20. septembra, saj se mu sicer ni smilil nikoli deželni denar, če ni šel iz njegovega žepa!

Pojasnimo! Prvo posojilo 4 milijonov kron je bilo najeto zlasti z ozirom na osuševanje ljubljanskega barja in je torej v prvo korist ljubljanskemu mestu, ki tudi prispeva s četrto milijona kron, veliko večino pa država. Bil je Hribar sam, ki je predlagal to svoj čas. Zdaj je pa zopet — pozabil. To posojilo še ni izčrpano in iz njega se bo še mnogo koristnega dalo narediti, tako da je Hribar lahko brez skrbi.

Glede novega posojila pa je stvar treba jasno povedati, kajti s temi desetimi milijoni liberalci že po celi deželi sleparijo. Niti en vinar se še ni najel, in deželni odbor bo pooblastilo, ki ga ima od deželnega zbora, rabil po potrebi z največjo previdnostjo. Tega pooblastila se bo deželni odbor posluževal, da ljudstvu izvrši najnujnejše naprave, po katerih hrepeni

LISTEK.

O. Ivan Sergiev Kronštatski.

Baš ob času, ko se je zgodila grozna nesreča na Laškem, je tiho in mirno umrl v Kronštatu na Ruskem preprost skromen pravoslavni svečenik, protojerej Ivan Iljič Sergiev. Žalostno poročilo o njegovi smrti je pretreslo celo pravoslavno verno Rusijo ter je vzbudilo solze pri milijonih njegovih častilcev. Umrli je bil znan celi Rusiji in je slovel kot svetnik. Na tisoče, da, tisoče ljudi ga je obiskovalo, zatekajoč se k njemu s prošnjami za svet in pomoč v svojih raznovrstnih zadevah. Sam car Nikola ga je ne enkrat k sebi poklical. Kako je bil spoštovan in priljubljen, priča okolnost, da se je poročilo o njegovi smrti takoj brzojavilo v Carskoje Selo, Gatčinu, Peterburg, ministrskemu predsedniku Stolipinu, senatorju Rogoviču in vsem ruskim visokim dostojanstvenikom. Umrli je bil pokopan po svoji želji v joanovskem samostanu v Peterburgu in na stotisoče ljudi ga je spremlilo k grobu. Židovski tiskovni uradi, ki so podrobno in z orijentalno domišljijo poročali o vsakem podlem zločinu ruskih revolucionarjev, razposlali so v svet poročilo o pogrebu o. Joana polno ciničnih

opazk. O nedavno umrlem rabinu neke na ruskem Poljskem, o katerem se je pripovedovalo, da je čudodelnik, so isti tiskovni uradi poročali z največjim spoštovanjem.

O. Joan Kronštatski je zares izreden pojav v celem krščanskem svetu in zasluži, da mu posvetimo današnje vrstice ter s tem izpopolnimo kratko poročilo, ki ga je že »Slovenec« prinesel.

O. Joan se je porodil dne 13. oktobra leta 1829. v samotnem selu Sura v arhangelski guberniji; njegov oče je bil nižji pravoslavni svečenik in je zgodaj umrl. Deček Joan je bil zmirom slab in bolehen. »Kdo izmed tistih, ki so me poznali v mladosti, bi bil mislil, da doživim 80 let!«; tako je sam o. Joan vzkliknil v enem svojih zadnjih spisov. (»Pravda o Bogu, o Cerkvii, o miru i o duše čelovečeskoj.«) A deček je rasel in polagoma se je njegovo zdravje utrdilo. Izpočetka se je učil zelo slabo; dolgo si ni mogel zapomniti azbuke in števil. Šele potem (po njegovem lastnem priznanju), ko je iskreno prosil Boga, da razsvetli njegov um, šlo mu je učenje lažje in je celo prekosil vse svoje tovariše. Ko je vstopil v duhovno semenišče, razločeval se je od svojih drugov po svoji naklonjenosti k premišljevanju. Kot eden najbolj sposobnih gojencev po dovršenju seminarskega kurza je bil sprejet v peterburško duhovno akademijo.

In tu pri študiranju bogoslovnih predmetov se je njegovo goreče versko čustvo šele razvilo tako, da je sklenil postati misijonar, da bi mogel oznanjevati sv. evangelij dalekim tujim narodom. Ali božja previdnost je določila drugače. Leta 1855. je bil posvečen za duhovnika in je bil poslan v Kronštad, kjer je leta 1870. postal protojerej sobora sv. Andreja. Vse svoje delovanje je o. Joan posvetil Bogu in skrbem za stradalajoče in stiskane. Izpočetka je večji del svojih dohodkov razdelil med uboge in sam je živel s soprogo v revščini. Za to izredno dobrotljivost so kmalu izvedeli prebivalci Kronštada, in ko so se prepričali, koliko premore molitev mladega dušnega pastirja, hitro se je to razširilo daleč izven mej malega mesteca.

In k o. Joanu so jele od vseh strani prihajati neštete množice vernikov s prošnjo »pomolitsja za njih«. In veliko izvenrednih ozdravljenj katerih zdravnik niso mogli razumeti, se je po molitvi o. Joana zgodilo. O takšnih dogodkih se je napisala cela vrsta knjižic, ali dozda še niso zagledale svetlo svetlo, radi skromnosti o. Joana. O teh dogodkih je ruski »Kraj« v nekrologu napisal: »Moglo bi se verjeti v posebno poslaništvo ranjkega, ko bi se obožavanje rajnika ne bilo izpreobrnilo v praznoverje in sumljiv fanatizem razkolnikov takozvanih »joanitov«, ki so kronštatskega svečenika obdali z ne-

zdravo atmosfero goljufije in dobičkaželjnosti. O. Joan zoper nje do zadnjega časa ni nastopil, znabiti radi tega, ker jih je smatral za trumo »prenapetežev« ali zvestih braniteljev pravoslavne cerkve in državne ideje, kateri je sam zvesto služil.

Spoštovanje o. Joana je rastlo vsako leto bolj in v isti meri so prihajali tudi gmotni darovi za dobra dela. Mnogi dobrotniki niso niti natanko določili namena, za kaj pošiljajo denar. Pošiljali so darove samo »na dober namen batjuške«, dobro vedoč, da o. Joanu je dobro znano, komu naj se dá podpora. Le-ti darovi so o. Joanu omogočili razviti ogromno dobrotljivost. Vsi reveži in siromaki so dobili podporo. Vsak v resnici potreben revež se je zatekel k batjuški s trdnim prepričanjem, da dobi podporo, ki jo je v resnici tudi dobil. Zase o. Joan ni skrbel; navajen revščine od mladosti, je v revščini živel do smrti. Skozi njegove roke je šlo na milijone rubljev podpore in ni zapustil po smrti ničesar; zapustil je samo 80-letno soprogo, kateri sta bili pred nekoliko leti po težki operaciji amputirani obe nogi.

V Kronštatu samem se nahaja cela vrsta raznih dobrotelnih zavodov, ki jih je rajnik ustanovil in sezidal. Nahaja se tu prenočevališče, ljudska kuhinja, v kateri se zastoj naje vsak dan na stotine revežev, bolnišnica, hiralnica, brezplačna knjižnica, brezplačna ljudska šola, siroti-

že skozi desetletja, pa zaradi liberalne politike se ni moglo nič izvršiti. To bo v veliko korist ljudstvu, tistih novih bremen, o katerih je fantaziral Hribar, pa nikjer ni! Naj Hribar skrbi za mestno gospodarstvo ljubljansko, katero bomo enkrat bližje osvetlili!

Hribar in ljubljanski hišni posestniki.

Hribar se je spraval nad S. L. S. zaradi takozvanih potresnih doklad. Naglašati moramo, da to ni nobeno politično vprašanje, kajti med prizadetimi hišnimi posetniki so pristaši vseh strank. Izmed novih velikih zgradb v Ljubljani jih je več zgrajenih od naše nego od nasprotne stranke, ki bi jim oprostitev od deželnih doklad bila velika dobrota. A naši ljudje so razumni in dajo deželi, kar je deželnega. Ne tako Hribar, posestnik nove hiše na Dunajski cesti!

Zgodovina te davčne afere je znana. Prvih pet let po potresu je tudi dežela dajala ugodnost 18- oziroma 25-letne oprostitve od doklad na hišnorazredni in hišnojajeminski davek. Zmešnjava je nastala nato pri davčnih uradih, ki so od nekaterih doklade pobirali, od drugih pa ne. Hribar, ki je hotel za svojo hišo dobiti davčno prostost, je leta 1905. stavil predlog v deželni zbor, ki je bil sicer v naglici sprejet, ne da bi bil finančni referent — mestni uradnik! — kaj znil, in že prejšnji deželni odbor, v katerem je bila liberalna večina, tega sklepa ni hotel izvrševati, ker je videl, da je naravnost blazno to, kar je Hribar hotel. Po pravici se pritožujejo ljubljanski hišni posestniki, da so bili zapeljani hiše zidati, ker so verjeli v vsemogočnost Hribarjevo. Dolžnost tega moža, ljubljanskega župana, bi bila, da bi bil to stvar spravil na jasno, pa tega ni storil, ampak je ljudi tiral v vedno večjo zmotu. Pomanjkanje pametne politične organizacije in brezmejna zatelebanost v Hribarja in v liberalno stranko, se je začela masčevati, kajti deželni zbor ni mogel slediti spekulacijam Hribarjevim, ampak se je postavil na realno stališče, ki ga zahteva cela dežela.

Oni ljubljanski hišni posestniki, ki so zopet izrekli Hribarju svojo brezmejno vdanost, ne da bi se upali preštudirati tega mnogostranskega politika, se bodo pač morali pripraviti še na različna presenečenja, ki jim bodo vzrastla iz Hribarjevega gospodarstva.

Dovolj za enkrat! Ozrli se bomo še na razne neresnice, s katerimi so začeli liberalci po kratki dobi premirja nov boj proti nam. Oni so ga začeli, to bodi pribito!

Velekorupcija.

RUSKA POLICIJA ORGANIZOVANKA ATENTATOV.

V Rusiji se odigrava zdaj škandal, ki dokazuje brezmejno korupcijo, ki vlada v Rusiji med najvišjimi vladnimi krogi, pa tudi med revolucionarci. Ruska politična policija ima svoje agente-provokaterje. To ni nič čudnega; ima jih vsaka država in malodane vsaka vlada. Toda ruski agenti-provokaterji so prav posebne vrste tiči. Po naročilu vlade ali policijskega vodstva, velikokrat pa tudi le v službi kake posamezne visoke osebe se vtihotapijo med revolucionarce, ki jih, ako so spretni, imajo kmalu za svoje. Potem provocirajo

ti agenti atentate in jih, ker vedo za njih posameznosti ali pa jih celo sami aranžirajo, ovadijo policiji, ki v zadnjem trenutku prime zločince in pobesi. Večkrat pa nalahč provociranega atentata ni moč prepoznati in stvar se konča žalostno, kakor n. pr. pri velikem knezu Sergiju, katerega je bomba raztrgala.

Skrajno nemoralen je namen, ki ga ruska policija s tem zasleduje. Kak višji uradnik »rabi«
atentate, da bi sam se višje splezal in se bahal z odkritji ali pa kak reaktivni ministar da provocirati zločince, da more potem uvesti strožjo vlado. Je tudi veliko policijskih agentov, ki delajo čisto na svojo roko. Večina od njih igra dvojno vlogo, so polic. agenti in imajo nalogo ovajati revolucionarne načrte, obenem pa so od revolucionarjev najeti, da se vtihotapijo med policijo in izdajo revolucionarni njene načrte. To jim omogočuje, da večkrat varajo policijo in revolucionarje obenem, ker pri obeh veljajo za zaupne osebe. Pri takem zistemu je seveda kaj vsakdanja prikazen, da tudi revolucionarji od svoje strani policijo korumpirajo in dobijo gotovi revolucionarji patent za brezkaznjivo prirejanje atentatov.

Eden najspretnjših političnih agentov-provokaterjev je bil

Valerian Filipovič Azev.

ki je bil v Parizu 10 let šef odnotne tajne ruske policije za nadziranje ondi nastajene osrednje bojne organizacije ruskih revolucionarjev, obenem pa član in zaupnik te organizacije. Azev je prav posebne vrste mož. Vseh 10 let ga pariški ruski revolucionarci niso spoznali, bil je pa pravi revolucionarjski organizatorični talent, ki je vprizoril vse večje in senačne atentate in seveda tudi spravil na ta način na stotine revolucionarjev na vislice oziroma v Sibirijo. Azev je mož železne energije. Njegova tajnostna vloga je še danes nepojasnjena. Toliko je gotovo, da je Azev izdal načrte revolucionarcev ruski policiji, da je pa najbrž s pomočjo revolucionarcev aranžiral v službi ruske vlade atentate proti osebam, ki niso bile povolji takratni vladi. Zdaj je razumljivo, zakaj pri mnogih atentatih ni policija pravih krivcev nikoli prišla, češ, da so »nezasledljivi«. Te vrste atentati namreč niso bili provocirani, da bi policija revolucionarce prišla, marveč so bile od revolucionarcev potom Azeva naročeni! Seveda revolucionarci niso vedeli, v čigavi službi delajo.

Azev, ki je od ruske policije baje dobival na leto 14.000 rubljev, je povzročil sledeče smrtonosne atentate: proti generalu Bogdanoviču, ministru Plehve in velikemu knezu Sergiju. Poleg teh je provociral atentate proti carju, ministru Stolypinu in knezu Obolenskemu, ki poleg drugih »manjših«
niso imeli hudih posledic. Azev je tudi dal umoriti duhovnika Gapon. Koliko teh atentatov je bilo provociranih v škodo revolucionarjem, koliko in kateri pa naročeni, da se izvestna peterburška reakcionarna vladna kamarila iznebi neljubih ji oseb, se ne da dognati. Tudi se ne ve, ali je Azev bil cel čas svojega delovanja policijski ovaduh, ali pa izpočetka pravi revolucionar, pa šele pozneje podkupljen. Ravnotaka tajna je, kako je prišla vsa zadeva ravnozda na dan in zakaj je ruska vlada posegla vmes. Azev je namreč koncem januarja t. l. naenkrat izginil iz Pariza, revolucionarci so ga obsodili na smrt, ruska policija pa je v istem

času v Peterburgu zaprla bivšega šefa ruske politične policije Lopuhina. Baje je Lopuhin, ki je pristaš kadetske stranke, izdal ruskim revolucionarjem vlogo Azevovo. Drugi zopet pravijo, da se hoče ruska vlada masčevati nad Lopuhinom iz političnih ozirov, tretji vidijo v tem neko mahinacijo reakcije itd. itd. Značilno je, da se je izvršila preiskava tudi pri knezih Urusov in Dolgorukov.

Podrobnosti, v kolikor so se dozdale, so sledeče:

Kaj sodijo revolucionarci? — Witte aranžer atentatov?

Kakor hitro je Azev izginil iz Pariza, je neki socialistički član dume izjavil nasproti nekemu časnikarju, da se mu ne zdi verjetno, da bi bila ruska policija od leta 1902 do 1905 vse atentate provocirala le za to, da se polasti nekaterih revolucionarcev, marveč, da je atentate proti Plehveju, Sipiaginu in Bogdanoviču najbrž naročila neka jako visoka oseba. S tem je mož namignil očito na ministra Witte. Drugi pa sodijo, da je ta kombinacija le plod prestrašene domišljije revolucionarcev, ki so vsled odkritja Azeve vloge čisto iz sebe.

Kaj sodi neki vladni uradnik.

Neki general, še nedavno šef orožništva intervjuvan od nekega žurnalista, je seveda tajil, da bi bila policija v zvezi z revolucionarci. (Ruska vlada je tudi že dementirala, da bi bil Azev njen agent in je vsem ruskim listom, ki so prinesli tozadevne vesti iz inozemstva, naložila globo 2700 rublov ter jim ukazala, da jih dementirajo. Najbolje vesti o celi stvari so ruski listi posneli iz londonskih »Times«, v katerih je bilvišji šef ruske policije Lopuhin objavil odprto pismo na min. predsednika Stolypina.) Ko pa je žurnalist generala opozoril na nekatera neutajljiva dejstva, je toliko odnehal, da je Azeva označil za »dobrega provokaterja«, ki si je znal celo pridobiti zaupanje glasovitega revolucionarja Geržumina. Tajil pa je, da bi bil Azev kdaj na svojo roko vprizoril kak atentat.

Azev soustanovitelj revolucionarne stranke. — Smrt Gapon.

Azev je, kakor se je dognalo (ome-njeni general to tudi potrjuje), obenem z Geržuminom ustanovil pred 14 leti, ko je še bil dijak na nemški politehnik v Peterburgu, socialistiško-revolucionarno stranko ter jo vzorno organiziral. Organiziral je izvrstni revolucionarni nadzorovalni odbor, ki je pazil nad člani organizacije ter sodil izdajavce. Kot tak je izvršil mrtvo obsodbo nad izdajavcem, duhovnikom Gaponom. Nekateri pa trdijo, da je že takrat bil v službi policije in Gapon umoril po njenem naročilu. Kar je bolj verjetno. Pripoveduje se, da je Witte, pri katerem je bil pop Gapon, znani revolucionar, ki je organiziral manifestacijo za ustavo pred carjem, v avdienci, poklical istodobno k sebi tudi Azeva. Azev je takrat sklenil spraviti Gaponu s pota in ga je denunciral revolucionarjem, ki so ga na znani grozoviti način umorili.

Panika med revolucionarci.

Osrednji odbor ruske socialističko-revolucionarne stranke je zdaj obsodil Azeva na smrt. Kam je Azev pobegnil, nihče ne ve. Gotovo je, da smrti ne bo mogel ubežati; kogar revolucionarci obsodijo na smrt, tega ne skriva zemlja. Re-

volucionarci so, kakor poroča dobro informirani »Daily-News«
— najbrž so dali to vest listu revolucionarji iz Londona ali Pariza sami na razpolago — izvolili preiskovalni odbor, sestavljen iz kneza Krapotkina, znanega anarhista, Vere Figner, ki je 20 let pretrpela v ruskih ječah in Nikolaja Lopatina, vsi zdaj v Parizu. Revolucionarci morajo zdaj izpremeniti vse svoje šifre in psevdonime. Boje se tudi, da ne bi ruska vlada prišla več visokostojnih oseb in uradnikov, ki so revolucionarjem izvrstno služili. Iz naznanila, ki so ga pariški ruski revolucionarci objavili v vseh socialističkih listih, posnemamo, da je Azev star 38 let in je kot revolucionar imel sledeča zaupna imena: Tolstoj, Ivan Nikolajevič in Kuzmič. Azeveva rodbina je ostala v Parizu. Zdi se, da je Azev judovski pokolenja.

Kako so odkrili izdajstvo Azevovo.

Burčev, zgodovinar, velik revolucionar, ki tudi prebiva v Parizu, pripoveduje, da je zadnji čas Azeva opazoval. Pravi, da Azev ni bil toliko v zvezi s policijskim šefom Lopuhinom, ki je bil nasprotnik reakcije, temveč z njegovim naslednikom Račkovskim, ki je bil hud nazadnjak. L. 1904 — pripoveduje Burčev — je odšlo več revolucionarjev v Rusijo. Imeli so nalog izvršiti tri atentate, proti diktatorju generalu Trepovu, gubernatorju v Kijevu Kleigelsu in velikemu knezu Sergiju. Prva dva sta se ponesrečila, in atentatorji so ju plačali z življenjem, zadnji pa se je posrečil in sicer zato, ker Azev ni pravočasno opozoril policije. Azeva so revolucionarji vsi občudovali, bil je pravi organizatorični ženi. L. 1905. je n. pr. spravil v Rusijo iz Geneve na tisoče revolucionarnih letakov v škaflijah za sardine. Ze takrat je bil Azev izdajavec, toda izpočetka je izdajal policiji le majhne stvari, šele pozneje velike — najbrž se je polakomnil denarja. Zadnji čas je ruska policija na meji aretirala vsakega revolucionarja, ki je hotel v domovino. Od tedaj so začeli sumiti izdajo.

Prva zagata.

Nekoč — tako pripoveduje drug revolucionar, Rubanovič — je policijski uradnik Geršov poklical Azeva k sebi in mu zapretel, da bo, ako bo izdal revolucionarjem ali komu drugemu le najmanjšo tajnost ruske policije, ga spravil na vislice. Azev je zato šel k šefu policije Lopuhinu in ga z ozirom na svoje velike »zasluge«
prosil, naj ga varuje, ker mu na eni strani policija preti z obsodbo, ako izda njene tajnosti, na drugi pa mu prete revolucionarji, ako jim jih ne odkrije. O tej avdienci so revolucionarci izvedeli in Azeva poklicali na odgovor, toda premeteni mož je dokazal, da je ob tistem času bil v Berlinu. Pozneje se je izkazalo, da je v Berlinu takrat bil nekdo drugi, ki se je od Azeva podkupljen, le izdal za Azeva, ni pa bil.

Azev in Tatjana Leontijeva.

Kakor znano, je svojčas ruska revolucionarka Tatjana Leontijeva dobila nalog umoriti ministra Durnovo. Ker pa je z Durnovom zamenjala v Interlaknu v Švici zasebnika Müllerja, je ta postal njena žrtev. Tudi za ta atentat je vedel Azev. Podkupljen od ruske policije, ki je to reč zavohala, ali kateri je morda namero atentata sam naznanil, zahtevajoč veliko premijo, da ga prepriča, je Tatjana Leontijeva speljal na leč s tem, da jo je dirigiral v

šče i. dr. Oče Joan je bil prvi na Ruskem, ki je izumil in ustanovil nov tip dobrodelnih zavodov, takozvanih »domi trudoljubja«
; to so zavodi, v katerih si vsak revež s svojim fizičnim delom zasluži denar in zavetišče. Leta 1882. je o. Joan otvoril prvi »dom trudoljubja«
v Kronštatu brez vseh sredstev, in v petih letih je že sezidal velikansko poslopje s tremi nadstropji, v katerem razni brezposelni rokodelci dobijo delo, hrano in denar. Ob nedeljah in praznikih se za nje prirejajo poučna predavanja in navrstveno-duhovni govori.

Do svoje smrti je o. Joan deloval z občudovanja vredno energijo. O njem se lahko reče, da celo svoje življenje ni poznal počitka. Vsak dan od ranega jutra do pozne noči je bil preobložen z delom; delil je podpore, opravljal cerkveno službo, obiskoval osebe, ki so potrebovale njegove tolažbe. In nikomu o. Joan ni odrekel pomoči. Hodil je z vzorno natančnostjo v hiše bogatinov in v borne kočee revežev. Razun tega mu je še preostala čas za dopisovanje z neštevilnimi dopisniki in pisanje pretresljivih in prepričevalnih pridig. »Od ranega jutra do pozne noči,«
— piše avtor knjižice »Dva dnja v Kronštatu«
— »je o. Joan na nogah. Njegovo življenje se ne deli v zasebno in javno, kakor pri drugih ludeh. Pri njem ni zasebnega, svojega življenja... Ko se vrne domu po neumornem delu, najde doma veliko množico ljudi, ki vsi želijo z njim govoriti, dalje tisoče pisem in prošenj, na katere mora odgo-

varjati. Pri vsakem izmed nas, ki imamo svoj dom, je določen čas za okrepčanje, a o. Joan zajutrukuje, južina in večerja ob določenem času samo parkrat na leto. Kje pa je? Povsod in nikjer. Tam sné nekoliko sadja, tu izpije čašo čaja, sné košček žemlje ali nekoliko grizljejev mesa. Zelo malo pa tudi spi. Samo tri ali štiri ure. Večkrat te tri ali štiri ure prespi v kupeju železnice, na vozu in včasih niti ne spi. Kakšno delo! In to delo ne opravlja samo nekoliko dni, temveč cele mesece, cela leta in desetletja...«

Sicherli, Velikonočne pesmi (Riharjevi in drugi napevi) za mešani in moški zbor. Part. 1 K.

Priprosta Sicherlova skladba je pač popolnoma umerjena močem naših cerkvenih pevskih zborov na deželi, kateri se jo bodo zato zelo radi oprijeli. Poleg tega je pa prav melodijozna, dosti živahna in cerkveno dostojna skladba.

Laharnar, Šmarnične pesmi za sopran, alt, tenor in bas. Part. 1 K 20 h.

Laharnar, Velikonočne pesmi za mešani zbor. Part. 1 K 30 h.

Naši pevovodji radi segajo po Laharnarjevih kompozicijah, ker jim ne delajo težav, dosežejo pa vedno povoljen uspeh.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespuj redehter!

Kdu b s mislu, de sa naš leberalci tku strašni nafirgan! Tku t ja pa znaja zavvit, de nekol taga. Delaja se pa, kokr de b na znal dupet štet. Men se je use že mal sumliv zdel, de

zmeri tku poudarjaja, kuku jh veseli, de sma enkat usi Sluveni med saba tku lepu prjati; in nism se motu. Tu je bla sam pesem »aja-tu-tu«
za Sluvska Ludska Stranka, de b pr te pesm prou lepu zapančkala, med tem cajtam b pa leberalci delal za soja mauha pu dežel; ke b se vuditeli Sluvske Ludske Stranke zbudi iz nhga pančkajna, b mel pa že leberalci use pud soja kumanda.

Ta reč pa ni šla tku gladku kokr sa

s leberalci mislel, ke naš vuditeli na pančkaja dost trdnu za leberaln šunder. In za enkat se jm je spet use spakedral. Zdej sm sam ferbčen, na kašna viža uja prhodnč puskusl, de b pršli spet na vrh. Neki uja že pugruntal, če druhi ne ja u pa gespuj nutar Plantan na kašna viža vn zvju.

Ta nar preh sa s leberalci puskusi prdubt kredit med Sluvenem na ta viža, de sa dan na dan čez klerekalce zabavial in jh nazaj pustaul. Pu mesteh sa mel še mal sreče, če že zavle družga ne, pa zavle tega, ke maja tku skor puluvica vuliucu na sojeh cuglineh, de jh lohka putegneja »les«, kedr jih glih nucaja. Na dežel jm je pa šlu bi use narobe; ke pu dežel sa lde že tulk pametn, de se na pesteja usakmo »les«
kumanderat in usa leberalna učitelška garda in druhi »zavedn«
muže nisa nč izdal.

Ke sa leberalci iz ta soja tiktaktika ubičkal, sa napel pa druge strune. Kašna viža sa zapele te strune, se je pa pukazai na zadnem kmečkem shode u »Unione«.

Nehter naš lde sa res verjel leberalnem sladkajn in prilzvajn in misl sa, de sa leberalci že soje puške u kuruza zmetal in se puprjel skupnga dela in pustl sa jh med se u »Union«
kar teb nč men nč, kulkr jh je mogl not jt in še sucjaldemokratn nisa pukazal urat, ke vnder veja, de nisa kokr še šika. Ke sa pa leberalci vidl, de maja za ena precejšna šuma sojeh gobzdaču pršvercaneh u »Unione«, sa začei pa barufa delat in razgrajat kokr na gmajn. Ala, tkula jh uma pa na ena lepa viža

Interlaken pet dni pozneje, ko Durnova že ni bilo več tam. Slučaj je hotel, da je pri-smojena babnica ustrelila Müllerja. Azev je rešil življenje tudi generalu Trepovu. Bombe so bile že pripravljene v hiši Tat-jane Leontijeve, kar jo obkoli policija. Tat-jani Leontijevi se je posrečilo zbežati v Švico, kjer jo je potem Azev še enkrat speljal na led, kakor smo že povedali.

Izpovedbe drugih agentov-provokatorjev.

Neki Bakaj, ki je bil svojčas tudi agent ruske policije, pa so mu revolucio-narci prizanesli, ker se je zopet »pokesal« in zdaj v Parizu marljivo dela za »sveto stvar«, pripoveduje, da ima ruska poli-cija špijonstvo čudovito organizirano. De-loma so v službi policije kot take, deloma v službi posameznega uradnika ali v slu-žbi kakega ministra, deloma delajo čisto na svojo roko, večkrat tudi policijo samo ogoljufajo. Policijski šef Krušević je iz-delal program za agente »v velikih pote-zah«. Centrala tajnega agentovstva je Pariz, druga v Londonu. L. 1906. je tajni šef detektivov v Nikolajevu, neki Levdi-kov, pripravil ondote anarhiste od tega, da so ustanovili tajno tiskarno in jim dal za to celo na razpolago denar, seveda iz državne blagajne. Ko so jo napravili, jih je dal vse zapreti. Za to zaslugi so mu po-klonili višje mesto v Odesi. On je tudi ti-sti, ki je aranžiral atentat proti odeskemu gubernatorju Kaulbarsu, ki je spravil ve-liko revolucionarcev na vislice.

Azev v visokih državnih službah.

Azev je bil l. 1901. državni pravdnik v Harkovu. Tu ga je spoznal minister Pleh-ve kot moža »velikih zmožnosti«. Pokli-cal ga je v Peterburg, kjer je postal pri poli-ciji oddelni predstojnik. Pomagal je Pleh-veju preganjati liberalce. Vzlic temu je najbržeje on sam organiziral umor mini-strov. Igral je vedno dvojno vlogo. Tako n. pr. je vedel za zgodovinsko manifestacijo popa Gaponja za ustavo pred carjevo palačo, kakor tudi za atentat na velikega kneza Sergija. Gaponja je pozneje dal od revolucionarjev umoriti; zakaj ni prepre-čil atentat na Sergija, se tudi ne ve. Bil je pozneje neke vrste gubernator v Revalu, odkoder je po neki aferi zbežal na torpedovki v Helsingfors.

Odkritja v »Humanité«.

Že omenjeni revolucionar Burčev nepobito dokazuje v »Humanité«, da je umor ministra Plehve čin šefa policije Račkovskega v zvezi z Azevom. Račkov-skega, naslednika Lopuhinovega, je Pleh-ve l. 1903. odstavil. Račkovski je odšel v Varšavo in organiziral umor. Azev sam je ostal v Varšavi, da bi imel alibi. Račkov-skega je general Trepov zopet vpostavil na prejšnje mesto. Burčev dokazuje, da je tudi umor Sergija delo Azeva in Račkov-skega. Azev je baje zbežal na Japonsko, 4. t. m. pa poročajo, da so ga na Ruskem vjeli in pride pred vojno sodišče.

Kaj je z Lopuhinom?

Policija v Peterburgu je v zvezi z Azevovo afero zaprla bivšega šefa ruske policije Lopuhina. Stvar je skrivnostna. Lopuhin je s cesarjevo rodbino v sorodu, njegovo plemstvo je staro, saj je bila prva žena Petra Velikega rojena Lopuhinova. Lopuhinova žena je sestra kneza Urusova, Lopuhin je velearistokrat, ki ima silno ve-liko protektorjev, kot šef policije je imel pravico nadzirati celo ministre in odpirati njihovo korespondenco. Zakaj so ga zaprli in obenem izvršili preiskave pri knezih Urusov in Dolgorukov ter še pri drugih

odličnih osebah, je tajnost. Lopuhin, Uru-sov in Dolgorukov so pristaši kadetske stranke, tudi je dognana stvar, da je Lopu-hin bil nedavno osebno v Parizu in revolu-cionarcem izdal dvojno vlogo Azeva; zakaj je to storil, je neznano. Reakcionarci trdijo, da je Lopuhin v zvezi z Azevom aranžiral vse atentate in da ga je razkrin-kal ministrski predsednik Stolypin. Raz-trosili so izpočetka tudi vest, da je Lopu-hin nameraval carja umoriti in povzročiti veliko revolucijo. Drugi pa trdijo, da temu ni tako, marveč da se hoče reakcionarna kamarila, ki je sama vse te atentate itd. aranžirala, iznebiti Lopuhina ter njegovih prijateljev, ki o njej vedo marsikaj nepri-jetnega. Saj je knez Urusov tisti, ki je v knjigi »Resnica o pogromih« odkril, da pogrome dela policija in knez Dolgorukov je l. 1906. rotli osebno carja, naj ljudstvu da reforme. Aristokracija pošilja Lopuhinu v ječo izjave simpatij. Oblast z Lopuhi-nom milo ravna. JEDI DOBIVA OD DOMA V ZAPEČATENIH POSODAH, KER SE BOJI, DA BI GA ZAŠTRUPILI.

Kaj pravi duma.

Duma je 2. t. m. obravnavala o in-terpelaciji socialnodemokračke in delav-ske stranke glede na afero Azev. Mini-strov ni bilo. Interpelantje so vprašali, ali je vladi znano, da so Račkovski, Azev in drugi policaji provocirali atentate in kaj misli minister notranjih reči ukreniti, da se ruski meščani varujejo pred takim de-lovanjem policije. Socialista Pokrovskij in Bulat sta pretiravala, trdeč, da policija namenoma ni preprečila atentata na veli-kega kneza Sergija. Kadeta Pergament in Rodičev sta krasno govorila. Povdarjala sta, da če vlada zadeve ne pojasni, se bodo omajali docela npravstveni temelji ru-ske družbe. Oktobrista, vladinovca An-rep in Lerche sta napadla socialiste in predlagala, naj se interpelacijska debata za deset dni odloži, da se da vladi čas, da se pripravi na obrambo! Duma je predlog sprejela, galerija pa je bila skrajno ogor-čena. Značilno je, da državni pravdnik Lopuhina ne toži zaradi veleizdaje, kakor je prej nameraval, marveč le zaradi izdaje tajnih dokumentov.

Afera je pač silno umazana. Izvan-redna pa za Rusijo ni. Pred 25 leti je bil revolucionar Degajev v službi policije in umor velikega kneza Vladimira se pripi-suje njemu in tedanjemu šefu policije. Ne-davno pa smo čuli, da je gubernator Rein-bot v Moskvi bil v zvezi z morivci in ple-nivci, ki so svoj plen pri železniških in poštinih ropih delili s policijo. Afera Azev-Lopuhin seveda presega vse dosedanje. Prav piše Kuzmin-Koravajev v »Slovu«, da je nedopustno, da vlada svoji tajni poli-ciji, ki je morebiti potrebna, dovoljuje in da na razpolago zločimska sredstva. Taka korupcija se mora maščevati. Maščevala se bo najprej in v prvi vrsti na ruski dr-žavi sami.

Ali ni to narobe svet: Policijski pod-uradnik, zaupnik revolucionarcev, ovaja slednje svojemu šefu, šef sam pa je z re-volucionarji v zvezi, dopisuje z revolu-cionarnim zgodovinarjem Burčevom itd.?

Z druge strani pa se povdarja tudi, naj bi inozemske države ne dajale ruskim revolucionarjem zavetišča. Na ta način se omogočuje, da izvršuje nekažnjeni aten-tate. To golazen treba spoditi v Rusijo, naj ondi »deluje« in se s policijo prereka. Taki bacili spadajo k telesu, na katerem so se rodili.

Tud druhi, seveda bi ta mlad, kerm še leberalna stranka bi tenke koščke kru-ha reže, sa bli glih tega mneja, kokr dohtar Žerjou. Ta star sa začel pa spet na pumuč klicat use kar leze in gre, kokr de-laja punavad usi tist, kerm voda u gri teče, pa če sa drač še tku kurajž in šnajdik.

Pusebn gespudm učitelem sa tku lepu vorglal, de je blu res vesele za puslušat, ker ma kej talenta za taka muska. No, le-beralen učitelj ga že maja, tu je pokazu prec gespud Luka, ke mu je ta vorglajne tku dobr djau, kokr de b ga eden iz trepe tinuva smola pu trebuh mazu in nazadne je u tem rajskem vesel use ublubu, kar sa tli leberaln vnbaciteli.

Kokr zdej leberaln barumeter stuji, s uja iz nouga usi leberalci u roka plunl in začel na use kriple delat, da b se vn sku-bacal. Leberaln učitelj sa začel sojga »Tuvarša« clu u dveh jezikeh (seveda ta peru nemšk pol šele slvensk) vn dajat, de b se tku nemškutarjem prkepil in jh na soja plat dubl. Če uja nemškutari leberal-nem učitelem in drugem leberalcem kej zalegl, je pa druhi uprašajne. Jest mislem, de sa se že preglubok zabeleštral in de jh druhi na more več rešt iz tega životarejna kokr sam gespud deželn puslane Turk iz sojmo pugrebno zavodam.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Parlament zaključen.

Dunaj, 5. svečana.

Casus belli.

Od l. 1897 smo doživeli v poslanski zbornici mnogo grdih škandalov, frivolnih izgrediv in sramotnih prizorov. Vendar še vedno človeka zgrabi gnev, spreleti opravičen gnus, ako opazuje tajne sple-ke, ki povzročajo parlamentarne krize. Res je sicer, da te krize niso znamenja razpada Avstrije. Sramota pa je le za državo, ako v šestih desetletjih ni rešila jezikovnega vprašanja. Svet se nam roga, ko hočemo Bosno in Hercegovino osrečiti z ustavnim življenjem, dočim nam sek-cijski šefi razbijajo avstrijski parlament in ustavne pravice.

Da so jasne moje trditve, treba raz-umeti tudi zadnje dogodke. Javnosti je znano, da je v poštinih uradih na Češkem vladala popolna anarhija. Kar je ukrenil poštini ravnatelj v Pragi, Kraus, to je raz-veljavil njegov namestnik Swoboda. Tr-govinsko ministrstvo je nato izdalo znani poštini ukaz, ki z eno potezo uniči polovi-co čeških pridobitev v poštinih uradih. Vendar pa ukaz določa, da morejo poštini uradi tretjega razreda ravnateljstvo do-pisovati v češkem jeziku in dobivati tudi češke rešitve v notranjem poslovanju. Kaj pa napravi birokratska glava v trenutku, ko baron Bienenrth zbornici predloži načrt jezikovnega zakona in hoče doseči pre-mirje med Čehi in Nemci! V Prago pošlje brez Bienenrthove vednosti tajen ukaz, naj poštino ravnateljstvo odgovarja v nemškem jeziku vsem uradom tretjega razre-da, katerih voditelji so napravili prometni izpit in torej morajo znati nemški. To je naravnost frivolen čin v trenutku, ko je rdeči petelin že na strehi, vlivati še olje v plamen. Ne trdimo, da je dr. Mataja, vo-ditelj trgovinskega ministrstva, to učinil iz zlobnosti ali sovraštva do Čehov. Ne, pač pa pribijemo to dejstvo kot nov, kričeči dokaz birokratske zaletelosti. Slepe miši igrajo otroci, ne pa zreli možje, ki morajo vedeti, da tajnosti v uradih ni mogoče va-rovati.

Včeraj pa se je dr. Mataja izgovarjal, kakor političen otrok. Naglašal je namreč, da ni izdal tajnega ukaza, ampak le p o u k kako naj se izvršuje poštini ukaz. In ta »pouk« ravno določa, naj poštino ravnatelj-stvo odgovarja v nemškem jeziku onim nižjim uradnikom, ki so napravili prometni izpit.

To je bil včeraj povod, da so razni češki poslanci pričeli kričati proti dr. Mataji in vrhovnemu poštenu ravnatelju dr. Wagnerju. Odkrito naglašam, da je bil od-govor dr. Mataje skrajno neroden. Vendar pa po naši sodbi ni bil zadosten povod za »casus belli«, za parlamentarni boj na smrt in življenje. Češki radikalci so se pre-naglili, ko so iz navedenega dejstva vsaj na videz hoteli izvajati skrajne posledice. Saj bi bila prilika, da v razpravi o načrtih jezikovnih zakonov govorijo resno besedo. Toda nakopičenega je bilo že toliko ne-tiva, da je najmanjša iskra morala zanetiti požar.

Nemški veto.

Navzlic temu bi se bila čez noč stvar še poravnala. Mož a la Beck bi bil brez dvoma našel rešitev iz precepa. Baron Bienenrth pa nima potrebne zgovornosti in diplomaške spretnosti, da bi rešil situacijo. On naj bi bil kot ministrski predsednik da-nes vstal takoj začetkom seje ter pojasnil praški slučaj. Češki radikalci bi bili nekaj časa kričali, gotovo pa ne uprizorili mačje godbe, ki je dala povod zaključanju parla-menta. Davno pred sejo so šli k baro-nu Bienenrthu zastopniki »Češke zveze« dr. Pacak, Šilinger, Masafyk, Udržai, Stanek in Choc, naj dr. Mataja danes v zbornici pojasni, oziroma popravi včera-jšnjo svojo izjavo. Baron Bienenrth je bil že pripravljen to storiti. Takoj za češko deputacijo pa prideta k Bienenrthu dr. Chiari in dr. Sylvester, ka-tera v imenu »Nemške zveze« zapretila ministrskemu predsedniku, da stopijo nemške stranke v najstrožjo opozicijo, ako se vlada kakorkoli opraviči Čehom. Z dru-gimi besedami: Nemška zveza je vložila svoj »veto«, katerega se je vstrašil baron Bienenrth ter v zadnjem trenutku pred sejo češkimi poslancem odrekel vsako pojas-nilo, oziroma opravičevanje.

Vihar in pretep.

Hitro se raznese v zbornici glas, da vlada vpoštevata nemški »veto« in da se bliža huda ura, nevihta z gromom in treskom. Češki radikalci pripravijo svoja godala, bobne in pihala, nemški »junaki« pa se zbero pred ministrskimi sedeži, da odbijejo močnejše napade na ministre. Bili so to nepopisni trenutki, ko je mraz spre-letaval človeka, ko so se krčile pesti in se je že čulo votlo bobnenje bližajoče se vi-hre. Trenutki so bili cela večnost, ker mi-nistri so odlašali skoraj trideset ure. Šele

ob 3/12. uro stopi v zbornico predsednik dr. Weiskirchner, v istem hipu pa od des-ne baron Bienenrth z voditelji raznih mini-strstev. Ministra-rojaka Abrahamovicz in dr. Začek sta se pomešala med poslanca. Komaj češki radikalci in agrarci zapazijo barona Bienenrtha in dr. Matajo, zaženo divji krik in prično s svojo godbo. Vršili so se prizori, ki jih niti približno ni mogoče opisati.

Ker se vihar ne poleže, izroči baron Bienenrth zaprto pismo predsedniku dr. Weiskirchnerju ter z vsemi člani vlade za-pusti zbornico. Dr. Weiskirchner pozvoni, vihar za trenutje utihne. Z močnim glasom čita predsednik: »Na podlagi Najvišjega pooblaščenja, izjavljam, da je 18. zaseda-nje državnega zbora zaključeno.«

Seja je sicer končana, a se-daj šele se odpre poklensko žrelo ter blju-je žveplo človeških strasti, jeze in sovra-štva. Nemci ploskajo za ministri in kriče proti Čehom: »Vi ste krivi! Sedaj imate, kar ste hoteli.« Češki poslanci začno peti narodne pesmi, radikalec Lisy pa trobi na rog. Prošli socialist Stark pa dobi korajžo in se zakadi med češke radikalce. Kakor bi trenil, so si v laseh češki in nemški po-slanci, ki se obdelujejo s pestmi. Vse kriči in tuli, razbija in ropota, galerija hruli in rezgeta, kakor zapeljani konji v pustinji. Češki agrarec Spaček je v vrvežu pustil svoj ovratnik in gotovo tudi nekaj las.

Petje.

V tej nevarni situaciji prične nekdo »Hej Slovani!«, in takoj zagrmí po zbor-nici stara, a vedno nova pesem, ki vzdigne najdolgočasnejšo človeško klado. Soc. de-mokratje prično peti v zboru »Delavsko pesem«, krščanski socialci cesarsko pe-sem, trojica Malik, Iro in dr. Jäger pa »Wacht am Rhein«. Le fotograf bi mogel ujeti pristne prizore v zbornici.

In sedaj?

Parlament je zaključen, vsi nujni predlogi in vladni načrti zakonov so padli pod mizo, z njimi tudi načrt soc. zavaro-vanja. Odsekov ni, imuniteta je ugasnila, ostalo je le predsedstvo. Vladi ne pre-ostaje drugega, nego da ali takoj prične zopet pogajanja s strankami za sestavo parlamentarne vlade ali pa se pripravi za § 14. Do konca sušca mora vlada imeti vojaške novince in novo pooblastilo za pogodbo s Srbijo. Danes je težko proro-kovati, kaj se boče zgodilo. To pa vemo, da je večina slovanskih in nemških poslan-cev že do grla sita češko-nemških prep-rov. Poslanci s Češkega že desetletja kot oligarhi vladajo v državi in povzročajo vedne krize, katerih posledice pa morajo trpeti tudi vsi ostali narodi in dežele. Naj se vlada enkrat osokoli. Načrta naj prvi-čen jezikovni zakon terga brez pomisleka »oktroira«. Sicer ne pride država nikdar iz krize. Prepričani smo, da si to tiho žele mnogi poslanci s Češkega.

Zaključanje državnega zbora.

Zaključanje državnega zbora pomenja vse kaj drugega nego »odgoditev«.

»Odgoditev« nima druge posledice, nego da se zamore državni zbor zopet sni-ti le s cesarjevim dovoljenjem in da po-slanci med časom odgoditve ne dobe di-jet. Drugih posledic pa ni, osobito poslanci tudi še naprej uživajo imuniteto.

Zaključanje pa ima poleg zgo-raj navedenih posledic: prenehanje plačila dijet in pa, da se zamore sniti državni zbor le po cesarjevem ukazu, še nadaljnje dalekosežne posledice, ki so: Imuniteta poslancev preneha.

Vse dosedanje delo državnega zbora — izvzemši že sklenjenih postav, je uni-čeno.

Uničeno je vse delo odsekov, uničeni so odseki sami. Uničene so vse vladne predloge, uničeni so vsi drugi predlogi. Vse je — makulatura! — Uničeno je pred-sedstvo.

Ko se bo na cesarjevo povelje državni zbor znova sestel, moral bo voliti novo predsedstvo, nove odseke in sploh vse delo se bo moralo pričeti znova.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 2-80, be-lega K 4, črnega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 6, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg na-dalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napol-njene iz zelo gostega, jako trpeznega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankin-binga, 1 pernica velikost 170x116 cm z 2 bla-zinoma, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 10, s polpuhom K 30, s puhom K 24, posamezne pernice K 12, 14, 16, blazine K 3, K 3-50, K 4. Proti po-vzetju razpoložljiva poštne prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dženični št. 222.
Češki les. 2599—59
Za neugojajoče denar nazaj. Cenibi zastonj in pošt. prosto.

Idrijske novice

i Nesramnost. Dne 1. februarja je idrijski dopisnik v »Slovenskem Narodu« objavil naslednjo vest: »V sobotnem »Slovenecu« objavlja c. kr. katehet Oswald, da »bo prihodnjič v pravi luči pojasnjeno, kako je Gangl zavijal« v svojem govoru v deželni zbor o idrijskih razmerah. C. kr. katehet Oswald bo to gotovo pojasnil, toda kako, to je drugo vprašanje. Najbrže se utegne ugrizniti v lastni jezik. V Idriji mirno čakamo na ta »pojasnjenja«; potem se pa utegne pripetiti, kar se c. kr. katehetu do danes še ni, kajti vsaka stvar ima svoje meje!« — Izjavljam kratko, da se »Narodov« dopisnik laže, ko podtika zgoraj navedeno notico sobotnega »Slovenca« meni. Do danes, ko mi je prišel po posredovanju »Obrambnega društva« v roke dopis v »Narodu« z dne 1. februarja, nisem bral niti enega stavka Ganglnevega govora, kakor je objavljen v »Slovenskem Narodu«. Kako naj torej objavljam v »Slovenecu« kaka pojasnjenja? Kdor je pojasnila obljubil, bo že izpolnil svoj obet, ni pa treba, da bi bil ravno jaz, ker je »Slovenec« v Idriji glede dopisnikov že toliko na trdnem, da ni navezan na mojo osebo. — V Idriji, dne 2. februarja 1909. Franc Oswald.

i Vsemu prebivalstvu in vsakemu posamezniku bi bil na razpolago od občine sezidani »Narodni dom«, meni Gangl v svojem deželnozborskem govoru. Morda je o tem osebno prepričan, a potem ne pozna svojih ljudi, kar je seveda čudno od poslanca. Gospod Gangl, ali res niste še opazili, da še sedaj redno vsakokrat, kadar kako društvo naše stranke napravi veselico, prirede naprednjaki ob istem času kako protiveselico. Da bi res dobili kdaj na razpolago prostore, nad katerimi bi imeli odločilno besedo naši nasprotniki, sicer pa tudi Gangl ne verjame, ker je gotovo že izvedel, kaj se je zgodilo svoj čas v čitalnici in drugod. Podprl je svojo trditve, kako bo dom vsem prav prišel, s sklepom mestnega zastopa, da bo hiša vsakemu na razpolago. Morda bi kje drugje držal tak sklep, a v Idriji nam nasproti gotovo ne. Svoj čas je občinski odbor sklenil, da bo na obrtni nadaljevalni šoli tudi verouk učni predmet. Zato so glasovali za podporo šoli tudi vsi odborniki naše stranke. Ko se je šola otvorila, so kljub občinskemu sklepu črtali veronauk. Taki njač-beseda so idrijski liberalci, gospod Gangl! S čitalnico so se lepo pobotali z notarsko pogodbo, ki bi je ne mogel nihče prelomiti dvajset let. Za nas in socialne demokrate je pa mestni zastop »sklenil«, kar lahko premeniš vsak dan. Kar čudno je, da socialni demokratje tako slepo zapajajo ter ne uvidijo, kako jih rabijo naprednjaki le za privešek proti nam, ki hočemo varovati davkoplačevalce. Ko jih ne bodo več potrebovali, se jih bodo otesli in lepo sami gospodovali v lepih, za 20 let naprej z notarsko pogodbo zagotovljenih občinskih prostorih. Saj smo imeli »Narodni dom«, zakaj so ga pa oddali tudi z notarsko pogodbo kar za celih 25 let? Dvorana je bila prav lepa in dosti prostorna za shode in druge javne priredbe. To poslopje naj bi bil župan ohranil prebivalstvu v splošno porabo. Vsak davkoplačevalec naj bo prepričan, da se gre naprednjakim frakarijem le za to, da dobé lepe prostore, ki so si jih z notarsko pogodbo zagotovili, še predno so sezidani. Ko bi bili enkrat sezidani, bi trebalo samo enega sklepa občinske seje, pa smo mi in socialni demokrati na cesti. Gostilna se odda strastnemu liberalcu ali liberalki, da ne bo zaželel nenaprednjak niti mimo hiše iti, eno sobo dobi stara čitalnica, eno pa Sokol, ki bo skrbel, da bo vedno zasedena dvorana, kadar bi jo neliberalen delavec potreboval. Delavec bo dobil prostor kvečjemu, če bo pripadal liberalni »Narodni delavski organizaciji«, ki se bo osnovala. Davkoplačevalec S. L. S. ali pa socialno-demokratski bo pa pridno zakladal občinski liberalni »Narodni dom« z visokimi dokladi. Sodrugom socialnim demokratom svetujemo, da dobro shranijo to številko »Slovenca«, če nameravajo še nekaj časa liberalcem tlako delati. Sicer pride po starem pregovoru čez sedem let vse prav, a tu se bo preje pokazalo, da smo resnico pisali.

i Moti se poslanec Gangl s svojim računom, kakšne dobičke bi donášal občini »Narodni dom«. Za restavracijo bo dobivala občina 1000 K na leto, društvene prireditve bi znašale 800 K, »Čitalnica« bi dajala 200 K, hišnikovo stanovanje 60 K, javna knjižnica in čitalnica 400 K ali pa mestna hranilnica ravno toliko. Poslopje bi občino stalo 40.000 K. Po odbitku 4¼% obresti za posojilo, ki bi je bilo najeti, bi ostalo občini na leto čistih 600 K dobička, je preračunal Gangl in dal ta svoj račun raztresi v obilnem številu po Idriji, zlasti med davkoplačevalci, seveda z namenom, da bi pri volitvah šli v boj za liberalce.

A da bi le res bilo, kar je Gangl govoril in dal v »Narodu« natisniti. Bil je nepreviđen, da je to storil, ker je pokazal s svojimi besedami, da sam ni hišni posestnik, in zato nesposoben zastopati idrijske volivce, ki so v večini davkoplačevalci. Od 40.000 K znašajo res letne obresti 1.800 K, po njegovem računu pa bi hiša nesla občini na leto 660 K. A prijatelj Gangl naj pomisli, da je treba vsako leto poslopje tudi popravljati. Že država, ki ima silno rada denar, to upošteva ter zato odšteva od najemščine, ki jo dobiva gospodar od gostav, 30 odstotkov. Pri letnem dohodku 2460 K, kakor je preračunal Gangl, že država odšteje za popravila 30 odstotkov, to je znesek 738 K. In popravil pri nameravanem »Domu« ne bi bilo malo, če bi imel res vsakdo dostop, ali pa tudi le frakarji, ki še zlasti niso zadovoljni s priprostostjo, ampak zahtevajo, da mora biti vse fino, elegantno, in to stane. Gospod poslanec, kje dobite za obresti potrebnih 1.800 K, če odštete od dohodkov 2460 K stroške za popravila, davke in drugo, česar je treba pri hiši. Sicer pa pač tudi poslanec Gangl vključ temu, da ni hišni posestnik, ne bo toliko naiven, da bi ne vedel, koliko bi stala približno nova občinska stavba. Proračunjena je bila res na 40.000 K, a v resnici bi stala do 60.000 K, ako bi se tako izvršila, kakor je bilo delo zastavljeno. Od 60.000 K bi pa znašale obresti 2700 K, torej nad 200 K manj, nego bi hiša nesla brez stroškov za popravila in davke. Kdo bo ta primanjkljaj doplačal? — Občina. — Komu bo prišlo v prid? — Liberalni frakarji. Še nekaj! Gangl je rekel, da bi nesla »javna knjižnica in čitalnica« občini na leto 400 K. Ali vč Gangl neki, kaj je javna knjižnica in čitalnica, ki jo ustanovi in vzdržuje občina? Šepetavec je predlagal že kar prvič 20.000 K za napravo take čitalnice in ni navedel v proračunu nobenih dohodkov, kar je bilo pravilno. Gangl pa pride z neumnostjo, da bi občinska javna knjižnica in čitalnica občini nesla letnih 400 K. Kako je to mogoče? Občina bi morala preskrbeti opravilo in knjige, ki jih ne bo dobivala zastonj, ampak drago plačevala. Nastaviti bi morala uradnika, ki bi knjižnico oskrboval, ter slugo. Za začetek bi imela občina najmanj 20.000 K stroškov, potem pa vsako leto 5.000 do 6.000 kron najmanj, za prostor bi pa sama sebi plačevala 400 K! To bi bil dobiček! In Gangl še računstvo poučuje! Davkoplačevalci, vzemite mesto »Naroda«, v katerem je Gangl govori, v roko svinčnik, pa preračunite, kakšna bremena vam hočejo naložiti liberalci na rame. Zato tako hité in zahtevajo takoj volitve!

i Zakaj res nekateri ne marajo gerenta? Ravno kar se veliko govori o vodovodu. Prej so vedno zabavljali, da v nekaterih hišah ni vode, a so obljubili, da bodo plačali in tudi brezplačno kopali, da se vodovod celo pod »gore« izpelje. Sedaj je dovršeno, stane 2400 kron, a prispevke so res plačali večinoma naši ljudje, liberalci so pa na te pozabili. Gerent sedaj tirja prispevke od interesentov. Eden si je napravil ka štiri pipe, drugi osem, a za nobeno nič plačal, ker je bil mnenja, saj ne bo treba plačati, sem itak pristaž liberalne stranke. Sedaj pa ko se ne pusti, da bi tudi o Idriji veljalo pravilo: Mica Kovačeva, pila, nič plačava, je pa ogenj v strehi. Pravični ljudje so hvaležni gerentu, ker pravično ravna.

Madžarska agrarna banka v Bosni

Za Bosno in Hercegovino se je osnovala bogato privilegirana poljedelska in trgovinska banka z docela političnimi nameni. Ona bi spravila bosensko prebivalstvo v gospodarsko odvisnost od Madžarov. V načelstvo te banke je vstopil vodja »Hrvatske Nar. Zajednice«, sarajevski podžupan dr. Nikola Mandić. On je te dni odložil svojo čast v načelstvo banke in svojo čast kot predsednik H. N. Z.

Ti dogodki so za nas tem zanimivejši, ker se je pri njih opisovanju večkrat imenovalo tudi ime našega rojaka msgr. Karla Cankarja. Njega je namreč napadla mostarska »Radnička Obrana«, ko je branila vstop dr. Mandića v omenjeno banko, češ, da je on sam v neki brzjavki pozival dr. Mandića, naj »dodje u kontakt sa Wekerlom«.

To reč msgr. Cankar pojasnjuje v »Hrv. Dnevniku« prav obširno ter izvaja sledeče misli:

Kdor je zasledoval razvoj stvari v Bosni in Hercegovini zadnja tri leta, mora priznati, da se je v tem kratkem času marsikaj spremenilo v prilog bosenskim Hrvatim. Bosenska državna uprava je pobijala hrvatsko državno pravno in nacionalno misel; ž njo so bile kakor dogovorjene razne stranke v Banovini, ki jim je bilo vsako gibanje Hrvatov v Bosni neprijetno. Vsled osebnih koristi, vsled borbe za vlado, vsled obveznosti do Srbov in nekoliko tudi do srbske

vlade se je hrvatski narod odrekel a priori dela svojega zgodovinskega ozemlja in odbijal od sebe milijon bratov iste krvi, istega imena. Favoriziralo se je srbsko idejo in pozdravljalo muslimane, ki so se dali zapeljati, da so se pridružili vele-srbski ideji.

Avstrijski Slovani so sanjari o nekem brezmišelnem jugoslovanstvu, ker niso vedeli, da so v Bosni in Hercegovini Hrvatje in da sta ti deželi od starih časov hrvatski.

Na Ogrskem je bil položaj še slabši. Srbska propaganda je dobila pristop v ministrstva; najodličnejši zastopniki neodvisne stranke so bili v stalnem stiku z belgrajskimi in bosenskim političnimi voditelji in so si gradili skupaj načrte o bodočnosti teh dežel, dočim se na Hrvaškem ni našel nihče, ki bi ta vpliv srbskih političarjev paraliziral. Tak je bil položaj, ki je bosenske Hrvate prisilil, da so nastopili samostojno lastno pot. Osnovali so »Hrv. Nar. Zajednico«, ki bi imela popraviti, kar so banovinski politiki zamudili ali zagrešili. Izjemni položaj dovoljuje izjemno tak-tiko. Stopilo se je v dotiko z dunajskimi odločilnimi krogi, kar je imelo dobrih posledic. V Pešti je bilo to znano.

Prišla je aneksija. Ogrska je enakovrsten činitelj, ki ima skupaj z Avstrijo odločiti o usodi priklapljenih dežel. Vmes je prišla afera zavoljo velesrbske propagande, v katero so zamešani tudi madžarski politiki. Upoštevati je bilo treba tudi občutljivost madžarskih politikov, ki bi bili razžaljeni, če bi jih bosenski Hrvati prezrli. Prilika je bila najlepša, da se madžarskim vodilnim krogom zagreni simpatije do Srbov. Odtod tista brzjava v k a, in sicer še le na prošnjo dr. Mandića, ki je bil v Pešti, naj ga msgr. Cankar obvesti o položaju po aneksiji. Dr. Mandić je šel k Wekerlu, morda iz lastne iniciative.

Msgr. ponavlja besede iz svojega članka pred aneksijo: »Sva naša sadašnja politična taktika mora da sastoji u izrabljivanju položaja«. V interesu tega načela, in tu mu popolnoma pritrjujemo, — pa ni prav, da se take stvari razpravlja v javnosti in da se odkriva karte pred nasprotnikom, ki se ga hoče izrabiti.

Malo čudno je pač po našem mnenju, kako je prišla »Radnička Obrana« do dotične brzjavke, ki jo je poslal msgr. Cankar dr. Mandiću. »Es ist etwas faul im Staate — Bosnien«.

Po svetu.

Sodnijski proces radi 50 milijonov. Iz Frankobroda pišejo: Dobro znani »Sukzessionsstreit« grofa merenberškega proti dedni kneginji nasauški, dedni veliki vojvodini Mariji Luksemburški, je sodnija v Wiesbadnu že tretjič preračunavala. Proces se vrtil okoli premoženja, ki je vredno 50 milijonov mark. Tožitelj zagovornik je stavil dve novi dokazili. Sodnija, ki je že vsega sita, je svetovala poravnavo. Obravnava pa bo preromala najbrže še dosti instanc, ker dedna velika vojvodinja luksemburška ne mara poravnave, ampak razsodbe.

Redka ženitovanja. Neverjetno je, v kaj vse morajo ameriški protestantski duhovniki privoliti. Pred nekaj meseci se je poročil Georg Fairman z Alberto Mitchell, doma iz Brooklyna v potapljaškem zvonu. Vsi svatje, priče in celo vojvodinstvo duhovnik so nastopili v kopalnih kostumih, po končanih ceremonijah so se svatje in duhovnik spustili v vodo in priplovili na površje, mladi par pa se je v zvonu počasi vzdigoval proti površini. V istem mestu je poročil lansko leto neki protestantski duhovnik Rajmonda Barrett in Suzano Pearse. Oba poročenca sta bila strastna ljubitelja športa, ki obstoji v tem, da ima oni, ki se mu podvrže, na čevljih koleščke. Zato se je tudi poroka vršila na ta način; vsi svatje, med katerimi duhovnik ni smel delati izjeme, so bili obuti v čevlje s koleščki, kar pa je seveda precej nevarno. — V neki vasi ob Temzi je soprogo stotnika Margana spremilo pred oltar veliko Cowboy-spremlstvo, ki je z revolverji na vso moč streljalo; in ko je nevesta cerkev zapuščala, so jo sprejeli s strahovitim ameriškim Cowboy-kričanjem in požiganjem starih klofarnic. — Neka druga nevesta v Brightonu je želela zopet, da se jo pelje v cerkev s kočijo, v katero bodo vpreženi artilerijski konji; njeni želji se je seveda ugodilo. — Eno izmed redkejših ženitovanj pa sta obhajala v Birminghamu Henry Norris in Amy Brown. Oba sta bila slepa in sta že od otroških let živela v šoli za slepce, kjer sta se seznanila. K njihovi poroki so prišli slepi prijatelji in prijateljice z zavoda, kjer sta preje poročenca živela in jima iz lastnega žepa preskrbeli poročni pir.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller

Je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehladu itd.; cena 80 v.; K 1-40 in K 2 — se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se čimljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse šte. 8 nova.
Dnevno razpoložanje. 2357 42-1

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana 1-38 12 II.

MATTONLEV GIESSHÜBLER

alkalična kislina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvetočujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirke: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastonj in franco.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Laseniku-Ljubljana. 114 52-49

Pristen le tedaj, če je trioglasta steklenica zaprta s spodnjim pasom (rdeč in črn tisk na rumenem papirju). :: **Doslej nedosežen!!**

W. MAAGER-ja
:: pristno čisto ::

DORSCH ribje olje

(v zakonito zajamčen opravi)

rumeno, steklenica K 2 —
belo, „ „ 3 —
2667 pri 12-8

Viljemu Maager-ju na Dunaju.

Od 1869 uvedeno splošno v avstro-ogrski monarhiji.

Gospodje zdravniki in profesorji ga radi zapisujejo.

Dobi se skoro v vseh lekarnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpošiljalnica za avstro-ogrsko monarhijo:

W. Maager, Dunaj, III/3, Heumarkt 3.

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Najboljša krma za pse je in ostane
Fattingerjev koloč za pse
ki je med vsemi krmili najboljše sestavljen in najbolj redilen. 50 Kg K 23.—, 5 kg pošt. prosto K 320.

Fattingerjev Puppy Bisquit
za mlade pse, 50 kg K 26.—, 5 kg pošt. prosto K 350
Prospekte pošilja zastonj tovarna za pat. koloča za pse in krmo za parutino Wiener-Neustadt. Nad 250 prvih cen. Fattingerjeva krmila se izdelujejo pod živinozdr. nadzorstvom. 467 26-25

Jesenške novice.

j Lekarna se še to spomlad zgradi na Jesenicah. Stala bo blizu kolodvora zraven Krivčeve gostilne.

j Železniško osobje so po otvoritvi turske železnice na Jesenicah podvojili, tako da bo nad 300 železniških uslužbenec na Jesenicah. Ob državni cesti nasproti kolodvora se bo zgradila zanje še ena hiša, dolga nad 60 m. Razširili bodo tudi še letos kurilnico, da bo prostora za 20 strojev; dosedaj je bilo le za 11 strojev prostora. Skozi Jesenice bo vozilo potem čez 20 vlakov več kot sedaj.

j Meščansko šolo bi za Gorenjsko rada dobila Radoljica. Če dobimo na Jesenicah osemrazrednico, bi iz Bohinja in Doline gotovo bolje kazalo pohajati jeseniško osemrazrednico kot meščansko šolo v Radoljici, meščanska šola v Radoljici bi izgubila svoj pomen. Gotovo je taka šola bolj potrebna na Jesenicah. Ker smatrajo Nemci šolsko vprašanje na Jesenicah za politično vprašanje, bilo bi dobro, da vsaj občine iz Bohinja, blejskega kota in Doline podpirajo Jeseničane v njihovem stremjenju po osemrazrednici, oziroma meščanski šoli.

j Veseloligro »Občinski tepček« priredi Katol. delavsko društvo v »Delavskem domu« na Savi, v nedeljo 7. t. m. Začetek ob pol 8. uri zvečer, vstopnina navadna. Med dejanji in pri prosti zabavi igra društveni orkester.

Tedenski pregled.

Kmečki stanovski shod, na katerem je bila zastopana vsa dežela poleg sosednjih se je vršil v nedeljo v Ljubljani. Liberalci so prej begali ljudstvo z raznimi lažmi, da bi spravili S. L. S. ob zaupanje na deželi. Na shodu pa so se ljudje prepričali, kako grdo da so lagali liberalni kričarji. S. L. S. stoji na stališču, da brez volje kmetov ničesar ne priporoča in ne sklepa. Načelnik stranke je povdarjal, da v taki obliki kakor je vlada predložila načrt za zavarovanje ni sprejemljiv. Shod se je izrazil zoper zavarovanje po vladni predlogi. Dr. Krek je priporočal, kaj naj se stori v pomoč kmetu. Spremeni naj se poselski red, kmečke zveze naj preiščejo, koliko poslov manjka, naj se napravijo gospodinjске šole.

Dr. Šusteršič je sklep kmečkega shoda naznanil ministrskemu predsedniku, ki mu je odgovoril, da si je bila vlada sama v svesti velikih težav. Dr. Šusteršič je stopil v stik z voditeljem poljskih kmetov, ki bodo zavzeli podobno stališče kakor kranjski kmetje. V teh razmerah ni misliti, da bi vladni načrt postal zakon.

Delavski shod o zavarovanju se je vršil 2. februarja. Pečal se je z zavarovanjem industrijskega in obrtnega delavstva.

Shod zaupnikov narodno-napredne stranke se je vršil v mestnem domu. Dr. Tavčar se je izjavil, naj se dela tudi po deželi. Sprejela se je resolucija, naj ima v Ljubljani vsak okraj svoje politično društvo. Izvolilo se je vodstvo 30 zaupnih mož. Tudi poslanci so v vodstvu. Med mladimi in starimi liberalci je sicer nekaj pokalo, a sovraštvo do verstva sploh in posebej do kršč. zavesti našega ljudstva jih je zopet taktično združilo. Svoj program imajo v »Svobodni Misli«, ki priznava, da so kranjski liberalci pospeševali njeno gibanje. Povdarjalo se je, naj cerkev pusti politiko v miru.

Pri občnem zboru slov. osrednjega čebelarstva, ki se je vršil v ponedeljek, se je stavil važen za korist čebelarstva pomemben predlog: naj se na žel. ministrstvo pošlje prošnja, da naj žel. uradniki sprejmejo bučelne panjove tudi izven uradnih ur tedaj, ko se pošiljajo bučele iz paše ali na pašo, in naj se vozovi, ki prevažajo bučele, pripenjajo osebnim vlakom, ker je ta vožnja za bučele varnejša.

S. L. S. je zasnova poseben vseučiliški odbor. Podrobne priprave vodi prof. odbornik Evgen Jarc.

Za slov. vseučilišče je sprejel resolucijo obč. odbor višnjegorski. Obenem pa je protestiral zoper laško vseučilišče v Trstu. Isto je storila občina Draga. Slovenske občine! Posnemajte!

× × ×

— Godovi prihodnjega tedna: 7. febr. nedelja: Romuald, 8. febr. ponedeljek: Janez Mat., Juvencij; 9. febr. torek: Ciril Aleks., Apolonija; 10. febr. sredo: Šolastika, Viljem; 11. febr. četrtek: Adolf, Deziderij; 12. febr. petek: Humbelina, Evlilija; 13. febr. sobota: Katarina od Riči, Jordan.

AVSTRO-OGRSKA.

Zaključanje državnega zbora in stranke.

Najbolj veseli so zaključanja avstrijskega državnega zbora — Mažari, ki pravijo, da lahko zdaj avstrijska vlada ugodi mažarskim zahtevam glede na bančno vprašanje z uporabo § 14. Sicer pravzaprav ni bil nihče presenečen o zaključku državnega zbora. Dr. Šusteršič in dr. Krek sta na shodih S. L. S. napovedavala, kar se je tudi resnično zgodilo. Da se zdaj o tem veliko govori in tudi veliko piše, je samoobsebi umevno. Nočemo preiskavati, kdo da je povzročil sedanjí konec. Glavna krivda je morebiti nerodnost in nespretnost sedanje začasne birokratske vlade. V času demokratske splošne in enake volivne pravice je pač nekaj nenavnega, da ima birokracija — skoraj da več moči in pravic, kakor ljudska zbornica. Sedanja zaključitev drž. zbora bo pač razbistrila položaj in morebiti povzročila, da zadobi ljudska zbornica več moči, kakor jo ima. Na razpust državnega zbora menda ne mislijo. Pač se pa trdi, da dobimo definitivno uradniško ministrstvo z Bienenrthom na čelu. Bienenrth ima obširna vladarjeva pooblastila. Iz vladnih krogov prihaja govorica, da bomo brez parlamenta le nekaj tednov, kake tri ali štiri tedne. Nemci zavračajo vso krivdo na Čehe. Krivi so seveda Nemci sedanje brezparlamentarne dobe ravno tako in še bolj kakor Čehi, ker hočejo zase vse, Slovanom pa kratijo njihove pravice, kjer le morejo. Sploh pa Nemci tudi sodijo, da državni zbor ne bo razpuščen. Verujemo, da bi razpust drž. zbora osobito svobodnimislnim nemškim strankam ne bil osobito všeč, ker bi mnogo nemških kričarjev ne zasedlo več poslaniških sedežev.

Zveza nemških svobodnomislnih strank je izdala »avstrijskemu nemškemu ljudstvu« oklic, v katerem zavrača vso krivdo za zaključanje državnega zbora Čehom. Nemške svobodnomislne stranke bodo postopale v vseh narodnih vprašanjih skupno s kršč. socialci. Vsenemci so tudi izdali izjavo, v kateri pripisujejo krivdo za sedanje razmere prejšnjim vladam, češ, da so preveč odnehavale Čehom. Socialni demokrati so pa zelo vznemljeni na nemške svobodnomislce, ki jim očitajo, da so oni krivi, kar se je pripetilo, ker so po svojem vetu proti Matajevi izjavi poostriili položaj. Čehi izjavljajo, da so vsega krive nemške stranke, ki niso dopustile, da Mataja popravi svojo, Čehe žalečo izjavo. Res je, da je hotel Mataja popraviti svojo nerodno izjavo, a da so to preprečili Nemci.

Vlada in zaključeno državnozbornsko zasedanje.

Vlada izda glede na zaključek državnozbornskega zasedanja izjavo, da je le po skrajni sili prisiljena, zaključila 18. zasedanje. Sklicuje se, da je storila vlada vse, da bi državni zbor normalno deloval in je zato predložila predlogo o socialnem zavarovanju, o podražavljenju, o javni prometni politiki in mnogo drugih gospodarskih predlog. Ko so pa burni prizori v zbornici povzročili neutemeljene napade in vihar, se je to moralo končati, da ne bo popolnoma izpodkopan ugled parlamenta doma in v inozemstvu. V tem trenutku šele je zaključila vlada državni zbor, da se omogoči treznost in premišljenost. Vlada hoče vse storiti, da se izboljšajo razmere. Stranke imajo usodo zbornice v rokah, da zagotove obstoj ljudske zbornice, če se povrnejo k svoji dolžnosti.

Poslovnikova izprememba.

Neki zbornični podpredsednik je izjavil, da bi bilo najpametnejše, ako bi vlada po § 14. izpremenila tako poslovnik, da bi bila onemogočena obstrukcija.

Spaček toži.

Spaček, ki so ga potem, ko je predsednik Weiskirchner zaključil zasedanje, pretepalí Nemci, je sklenil, da toži svoje napadalce. Ker je v trenutku, ko je bilo zaključeno zasedanje, prenehala poslaniška imuniteta, bi bilo jako primerno, da bi vsi tepeni in razžaljeni poslanci tožili svoje napadalce in razžaljivce. Seveda bi se morala sodišča požuriti, da bi prišli krivci prej v luknjo, predno bo državni zbor zopet sklican.

Koliko stane češke radikalce obstrukcija?

Viharna obstrukcija čeških radikalcev, kakor je bila resna, je pa le vzbudila v parlamentarcih mnogo smeha. Radikalci so gledali na to, da jih obstrukcijsko orodje ni preveč stalo. Stroški so bili: 7 patentiranih parlamentarnih ragel po 15 K znaša 105 kron, 7 piščalk po 1 krono je 7 kron, 1 zvonec 3 kron, 1 rog 5 kron, 1 trompeta 5 kron; skupaj 125 kron. Popoldne so si posodili še harmonike, za kar jim ni bilo treba plačati pristojbine.

Postaja podmorskih čolnov v Pulju.

Dne 24. m. m. je došel v Pulj prvi podmorski čoln »III.« naše vojne mornarice. Ob tej priliki se je ustanovila v Pulju »postaja podmorskih čolnov Pulj«. Letos še dobi naša mornarica pet podmorskih čolnov. Enega preizkušajo zdaj v Kielu, dva izdelata tvrdka Whitead v Reki, dva pa puljski arzenal. Poveljnik puljske postaje podmorskih čolnov je linijski ladjin poročnik Erik Heyssler, ki mu bo podrejeno potrebno moštvo in častniki. Za službo k podmorskim čolnom bodo komandirani prostovoljci, ki je jih je že javilo veliko število. Dne 9. t. m. pa izroče svojemu namenu prvi podmorski čoln, zgrajen v arzenalu v Pulju, ameriški sestav »Leeck«. Stroj na stišnjen zrak, ki ima namen izprožiti torpede, dovajati v notranost ladje, ko je pod vodo, zrak za dihanje in dvigniti čoln, ko je torpedo izprožil, zopet v višino, je iznajdba Slovenca, g. Cotiča, brata urednika »Edinosti«. Ta stroj uporabijo tudi na podmorskih čolnih, ki jih grade za našo mornarico v Kielu in ki bodo gotovi v tre tednih.

Oklic češkega narodnega sveta.

Praga, 6. februarja. Češki narodni svet in češki poslanci so sklenili, da izdajo oklic, ki poziva praško prebivalstvo, naj ostane mirno in naj se ne pusti zapeljati do izgredev.

Nemci proti praškim Čehom.

Praga, 6. februarja. »Bohemia« poroča, da so zastopniki vseh nemških strank zahtevali od Bienenrtha, naj varuje praške Nemce, ker se boje protinemških demonstracij. Bienenrth jim je odgovoril, da so mu njegove dolžnosti znane in da bo vse, kar je potrebno, storil v obrambo Nemcev in se ne bo bal tudi resnih sredstev, da vzdrži mir in red v Pragi.

Z BALKANA.

Bolgarsko-turški sporazum.

Sofija, 6. febr. Poluslužbeni list »Dnevnik« poroča, da je bolgarska vlada prejela obvestilo, da je porta sprejela ponujeno odškodnino 82 milijonov frankov. Uradno potrditev pričakujejo danes.

Izpremembe v srbskem ministrstvu.

Belgrad, 6. febr. »Pravda« zagotavlja, da finančni minister dr. Popović in naučni minister dr. Nikolič izstopita iz kabineta. Finančni minister postane bivši notranji minister Protič, ki pripada najvplivnejšim pristašem Pasičevim. Naučni minister postane bržkone sedanjí predsednik narodne skupščine Jovanović. Nikolič pojde v London kot poslanik.

Nova afera kraljeviča Jurja.

Zemun, 6. febr. Ko je prišel prestolonaslednik 4. t. m. v vojašnico polka, v katerem služi kot častnik, ga je poveljnik, podpolkovnik Živanović vljudno prosil, naj bi opustil sirovosti napram vojakom, ki so mu dodeljeni v službo, ker bi se sicer moral pritožiti pri kralju in pri vojnem ministru in morda tudi odložiti poveljevanje. Na to je prestolonaslednik kar zbesnel in opsoval poveljnika z besedami: »podli zarotniški intrigant«. Pozval ga je, da takoj poda ostavko, ker da on kot prestolonaslednik ne bo trpel, da bo polku poveljeval »notoričen zarotnik in morilec«.

Turčija mobilizira.

Carigrad, 6. febr. Avstroogrsko poslaništvo je prejelo iz Monastira več brzojavk, ki potrjujejo mobilizacijo tamošnje rediške divizije.

Črnogorske grožnje.

Carigrad, 6. febr. Tukajšnji zastopnik Črnogore je izjavil, da želi, da bi izbruhnila vojna med Črnogoro in Avstrijo še pred konferenco. Avstrija bo rabila proti Črnogorcem četrť milijona vojakov, proti Srbiji pa najmanj 300.000 mož. Le potoki krvi pripomorejo jugoslovanski misli do zmage.

Bolgarija in vzhodne železnice.

Sofija, 6. febr. Bolgarska vlada izjavlja, da družba vzhodnih železnic vsled ruskega predloga ne bo trpela nobene škode, marveč da dobi odškodnino, za katero se vlada in družba pogodite na podlagi povprečnih letnih dohodkov.

Bolgarska politika — realna.

Sofija, 6. febr. Ministrski predsednik Malinov je izjavil pri tajnem posvetovanju vladi prijaznih poslancev, da bolgarska vlada ne dela niti avstrijske niti ruske, ampak realno politiko. Ker se zdaj koristi Bolgarije krijejo z interesi Rusije, Anglije in Francije, gre Bolgarija z njimi. — Poluradno »Vreme« pobija strah, da bi Bolgarija ne zašla v rusko varuštvo. Bolgarija je dokazala v preteklosti, da ne dovoli nobeni državi, da bi se vmešavala v njene notranje zadeve. Rusija noče protektorata nad Bolgarijo, marveč se ž njo pogaja kot s samostojno državo. Za to morajo biti Bolgari Rusiji hvaležni.

Bosanski Srbi proti mažarski agrarni banki.

Sarajevo, 6. februarja. »Srpska Riječ« piše ostro proti nameravani ustanovitvi mažarske agrarne in hipotekarne banke v Bosni, ker hočejo Mažari ž njo širiti mažarizacijo. List zahteva, da Avstrija omogoči ustanovitev domače bosanske hipotekarne banke ali pa uvede kak avstrijski zavod.

Nov srbski vojni kredit.

Belgrad, 6. februarja. V včerajšnji seji narodne skupščine je finančni minister predložil zakonski načrt glede izrednega kredita 33.500.000 dinarjev za oboroževanje in zakonski načrt o dodatnem kreditu 7 milijonov dinarjev za leto 1909. Obe predlogi so odkazali finančnemu odseku.

Carigrad, 6. februarja. Francoski list »Stambul« izjava, da srbski tisk in srbsko oboroževanje Avstro-Ogrsko od oktobra meseca l. l. neprestano žali in vznemirja. Javno mnenje v Avstro-Ogrski želi mir, zahteva pa tudi rešitev srbskega vprašanja.

Avstrijsko-turški sporazum.

Carigrad, 6. februarja. Danes konča ministrski svet posvetovanje o avstroogrsko-turškem sporazumu.

Dnevne novice.

+ **Starostno zavarovanje — vladni predlog pokopan.** Vsled zaključanja državnozbornskega zasedanja izgube vsi do sedanjí vladni predlogi svojo veljavo, tako, kakor da sploh ne bi nikdar bili vloženi. **Vladni predlog o starostnem zavarovanju je torej pokopan**, t. j. dotični predlog nima nobene veljave več. — Vlada ima le še pravico, da vloži nov predlog, **kadar se državni zbor znova snide**. Če in kdaj se bo to zgodilo, je pa zelo dvomljivo.

+ **Prevzvišeni gospod knezoškoj** se odpelje jutri na Dunaj, kjer bo sprejet v avdienci pri cesarju.

+ **»Kmečka zveza« za kamniški okraj** priredi shod v nedeljo, dne 7. februarja t. l., ob 3. uri popoldne v društveni dvorani v Mengšu. Poročal bo gospod deželni poslanec Lavrenčič o zadnjem zasedanju deželnega zbora. Pristaši »Kmečke zveze«, pridite v obilnem številu na shod!

+ **Za naše mladeniče!** Zadnji »Škofijski List«, ki obsega dvajset strani temeljite apologije (obrambe svete vere) in pobija vse ugovore brezbožne »Svobodne misli«, bo »Zveza telovadnih odsekov« razdelila na vadičelskem tečaju med mladeniče, oziroma ga po »Mladosti« razposlala vsem odsekom in drugim društvom. Voditelje telovadskih odsekov, zlasti gg. duhovnike, prosimo že zdaj, da na podlagi teh apologetičnih izjavanj prirejajo mladeniške večere, kjer naj jih fantom razložijo. Tako bo zopet preskrbljeno za izvrstno izobraževalno delo, oziroma za sistematične tečaje v naših odsekih! Našemu tako vnetemu prvemu duhovnemu pastirju pa, ki je pri sestavi svoje apologije v »Škofijskem Listu« gotovo v prvi vrsti mislil na versko izobrazbo vrlih naših mladeničev, bodi v njih imenu prisrčna hvala!

+ **Govor dr. Kreka o aneksiji Bosne**, ki ga je imel v kranjskem deželnem zboru, je v hrvatskem prevodu priobčil splitski »Dan«.

+ **Volitev v trgovsko in obrtno zbornico** ne more pozabiti »Slovenski Narod«. Je res hudo, da se ni posrečilo izriniti iz trgovske in obrtne zbornice naše somišljenike in da je njihovo število naraslo že ja ko nevarno od 4 na 7. Kljub temu, da izvestni liberalni gospodje namenoma niso hoteli kompromisa, bi radi imeli, da bi naši somišljeniki v veleindustriji kar glasovali za Kotnika. Nerodnost izvestne gospode, da se ji v tako važni stvari ni zdelo niti vredno odbor »Uniona« kot tak poslati za glasove, je »Narod« v četrtek sam priznal. Tako je kakor smo mi rekli: ošabnost in nerodnost gotovih oseb je kriva poraza! Še enkrat tudi ponavljamo, da se je dr. Windischerju dve uri pred koncem volitve reklo, naj stopi po glas h kanoniku Šiški. Windischer je dejal, da pojde, pa ni šel. Če je mislil, da bo kdo drugi letal okoli kanonika Šiške s prošnjo, naj kanonik pride k dr. Windischerju, se je pač zmotil. In tako je tudi ta krivda na nasprotni strani! Sicer se pa liberalni stranki kot taki tudi ni zdelo vredno pogajati se za kake glasove z veleindustrijo. Uradnika trgovske in obrtne zbornice dr. Windischerja ne smatramo za zastopnika liberalne stranke, ampak za zastopnika tiste gospode, ki bi si hotela ohraniti sedanje življenje v pisarni trgovske in obrtne zbornice. Dr. Windischer kot uradnik trgovske in obrtne zbornice ni oseba, ki bi mogel pri volitvah v trgovsko in obrtno zbornico predstavljati liberalno stranko in tudi ni pokazal, da bi bil

n'en pooblaščenec. Pri tako važnih stvarih se ne postopa na tak način, zato nerodnost in krivda ni na naši strani! S tem je zadeva za vsakega trezno mislečega dovolj pojasnjena.

+ Razmere v »Südmarki«. Na ustanovnem občnem zboru graške podružnice »Südmarke« za notranje mesto so se vršili podobni prizori, kakor jih je vpeljala liberalna stranka v slovenski družbi sv. Cirila in Metoda. Prišli so na ustanovni shod tudi krščanski socialci, ki so hoteli pod vodstvom urednika Neunteufela doseči izjavo, ali je sploh krščanskim socialcem mogoče sodelovati v tem bojnem narodnem društvu. Dasi so krščanski socialci svoje narodno nemško mišljenje najodločneje povdarjali, jih je nemškonacionalna večina sirovo žalila in jih popolnoma prezrla pri volitvah v odbor. Krščanski socialci so nato izjavili, da ne pristopijo k »Südmarki«, ampak da bodo delovali za svoj narod izven tega društva.

+ Nezgodna zavarovalnica v Trstu ima v četrtek, dne 11. februarja ob pol 7. zvečer v Trstu sejo. Spored je: Konstitucija načelnistva, volitev načelnika, njegovega namestnika in članov upravnega odbora. Zapisnik zadnje seje. Obvestila. Posvetovanje o zakonskem načrtu glede na socialno zavarovanje. Izpovedba § 11. in 17. pravil. Predlog za izpremembo § 11. in 20. poslovnika. Slovenskim odbornikom svetujemo, naj bodo skrajno previdni pri izpremembah pravil in poslovnika. Nastopajo naj skupno. § 11. pravil slove: Načelnistvo voli iz svoje srede za dobo dveh let načelnika in načelnikovega namestnika. Načelnikov namestnik zastopa načelnika, kadar je le-ta zadržan ali pa po njegovem naročilu. § 17. pravil pa določa: Tekoče zavodove posle preskrbuje upravni odbor, v katerem so načelnik, njegov namestnik in štirje člani načelstva in mora pripadati en član skupini podjetnikov, eden skupini zavarovancev, eden iz kategorije po notranjem ministrstvu v načelnistvo pozvanih članov. Načelnistvo voli navedene štiri člane za dobo dveh let. Predloge o stališču, ki ga namerava zavzeti zavod nasproti socialnemu zavarovanju, še objavimo.

+ Odlikovanje. Blag. gospod Eduard Guttman, višji nadzornik južne železnice, je odlikovan od sv. očeta z redom »Pro Ecclesia et Pontifice«. Gospodu nadzorniku, ki je znan po svoji neustrašeni močastosti, ki svojega katoliškega prepričanja tudi v javnosti ni zakrival, čestitamo na tem visokem odlikovanju kar najiskreneje.

+ V Istri se giblje! 31. januarja se je ustanovilo v Pazinu hrvaško katoliško izobraževalno društvo »Hrvatsko pučko sijelo« po zgledu slovenskih. Predsednik je č. g. Ladavac, vpokojeni dekan, prvi predavatelj je bil č. g. prošt Kalac. V odboru so 3 duhovniki, 1 jurist, 2 kmeta. Izobraževalno društvo v Dolini pri Trstu ima vsako nedeljo predavanja. Dne 31. januarja je bilo pri predavanju 300 mož in žena. Govorili so mladenič Gašpar Slavec, ki je toplo priporočal »Mladost«, mladenič Križmančič in mladenič Tul iz Mačkoli. Mislijo prav resno na telovadni odsek. Prihodnje predavanje bo 7. t. m. Pretečeno nedeljo se je ustanovilo izobraževalno društvo »Zvroček« v Bezovici v rižanski dolini, občna zbornica pa sta imela izobraževalno društvo v Škednju in v Lokci. Slednje ima že oder in »Čebelico«. Škof Mahnič iz Krka snuje v Pazinu »Dijaški konvikt«, katerega bodo vodili hrvaški salezijanci. — Z Bogom za istrsko ljudstvo!

+ Osebnosti. Namestni učitelj na kn. šk. gimnaziji v Št. Vidu č. g. Francišek Pengov je imenovan stalnim učiteljem z naslovom profesor. — Začasni pokoj je dovoljen č. g. Ivanu Podboju, župniku v Toplicah, in č. g. Francisku Vilfanu, kaplanu v Postojni. — Premeščen je č. g. kapelan Fr. Gaberšek iz Vipave v Postojno. — Nameščen je bil absolvirani modroslovec č. g. dr. Josip Sever za kaplana v Vipavi. — Imenovan je bil č. g. Martin Pečarič, kapelan v Križih pri Trziču, za župnega upravitelja istotam; č. g. Engelbert Berlan, župnik v Zagradcu, za soupravitelja v Šmihelu pri Žužemberku; č. g. Alojzij Kralj, kurat na Gočah, za soupravitelja na Erzelju.

+ Od državne železnice. Premeščeni so: adjunkt Zigor Viktor iz Trsta proste luke k ravnateljstvu oddelek V., adjunkt Wagnest Rudolf obratno, strojni adjunkt Hofmann Josip od kurilnice v Trstu k ravnateljstvu oddelek IV., adjunkt Hauer Franc iz Trsta c. kr. drž. žel. k postajnemu uradu Trst lesno skladišče drž. žel., strojni asistent Slaus Henrik od kurilnice iz Trsta v Gorico, aspirant Syha Franc od ravnateljstva oddelek VIII. k obratnemu uradu v Gorico, aspirant Ilijič Ivan od postaje Gruž k obratnemu vodstvu v Splet; na novo je sprejet kot volonter Herman Kunwald pl. Kunenhorst za ravnateljstvo oddelek VIII.

— Konferenca Sodalitatis Ss. Cordis Jesu za dekanijo Ribnica bo v sredo, dne 10. svečana, v Velikih Laščah. Začetek ob 10. uri.

— Podelitev patenta. C. kr. patentni urad na Dunaju je podelil gg. Zorn-Ravniharju v Ljubljani patent na jako praktične salonske ure z nastavno električno budilno ploščo, kakor tudi na daljno budilno pripravo za hotele, signalne ure, za tovarne, šole, zavode itd.

— Kako daleč se baje pride z nemščino, pripoveduje skoro v vsaki številki ptujski »Štajerc«. Zdjaj pa nam naj še pove, zakaj se v zadnjih mesecih tako pridno uče slovenščine nemški visokošolci v Gradcu. Tudi »Südmarka« priporoča Nemcem, naj se uče slovenski. Seveda: kruh med Slovenci je dober!

— Srebrno poroko praznujeta 9. t. m. postojinski župan g. Gregor Pikel in njegova gospa soproga rojena Kalister.

— Šolske vesti. Za učiteljico na šoli na Viču je imenovana gđica Hermina Peče. Za pomožno učiteljico na mestni nemški dekliški šoli je imenovana gđica Marija Ramovš.

— Romanje v Rim priredi zagrebška nadškofija letošnje pomlad. Romarji odpotujejo iz Zagreba 23. aprila.

— Glediška koncesija je vzeta vodji gledališke družbe Tobiji Iličič, ki je imel od leta 1870 dovoljenje prirejati gledališke predstave v Hrvatsko-Slavonski. Ob enem se mu je naložilo, da čim preje zapusti hrvatski teritorij.

— Predpustno veselico priredi prostovoljno gasilno društvo v Vižmarjih v nedeljo, dne 7. februarja t. l. v gostilniških prostorih gospoda Iv. Novaka v Vižmarjih. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstop prost. — Ker je čisti dobiček namenjen v pokritje dolga gasilnega doma, se prostovoljni darovi najhvaležneje sprejemajo.

— Prostovoljno gasilno društvo v Mostah priredi svojo predpustno veselico dne 7. t. m. ob 6. uri zvečer pri g. Jožefu Oražmu na Selu v prid gasilnega orodja. K tej veselici vabi se slavno občinstvo k mnogobrojnemu obisku. — Odbor.

— Ponesrečeni Slovenec v Ameriki tožil rudniško družbo. Iz Ely Minn. se poroča: Tu se je v rudniku ponesrečil rojak France Gračar. Eksplozija je v rudniku dinamit in Gračarju je bilo eno oko uničeno, drugo pa tako pokvarjeno, da razločuje samo dan od noči. Gračar je tožil rudniško družbo in sodišče je razsodilo, da mu zavarovalna družba mora plačati 18.700 dolarjev odškodnine. To je prvi Slovenec, ki je ondi radi poškodbe postopal proti rudniški družbi.

— Samoumor. V Koroški Beli so našli v sredo dne 3. t. m. Antona Markoviča, 34 let starega zasebnika, mrtvega na obrazu ležečega, v roki je držal izstreljen revolver. Pri telesni raziskavi se je našlo pri njem 147 kron gotovine, dve oporoki in nekaj drugih listin. Kot dedinjo navaja v oporoki svojo ženo Marijo. Kaj da ga je do tega čina privedlo, ni nikomur znano.

— Še žrebčev ni maral v steni pustiti. Neki zidar se je preselil iz svojega stanovanja v Spodnji Šiški v Zgornjo Šiško. Ko je svoje reči že odpeljal, vrnil se je zidar v svoje nekdanje stanovanje ter jel žrebčev iz praznih sten ruvati, kar je gospodinja M. B. tako ujezilo, da ga je pričela s posodo za mleko udrihavati ter ga je precej izdatno poškodovala. Potri na duhu in na telesu šel je zidar k tamošnjim orožnikom pomoči iskat ter zahteval, da se ga z rešilnim vozom popelje v deželno bolnico. Njegovi želji se je v toliko ustreglo, da so ga tja z nekim drugim vozom pripeljali.

— Ciganska nadloga. Okoli Ajdovščine je lazil cigan 24letni Valentin Levakovič. Ko ga je orožnik prijel, se mu je zoperstavljal, pa ga je vendar aretirat ter prignat v goriške zapore. — Okoli mosta pri Barki in okoli Rojce tik Gorice je vedno polno cigánov. Te dni so aretirali tri ciganske fante, ki so stari 18, oziroma 22 in 25 let ter se vsi imenujejo Levakovič, in pa dve ciganki, mater in hči, Katarino in Josipino Hudorovič, ker so kradli košči pri kmetih tam okoli. Ujeli so vsak po 48 zapor. Potem pojdejo zopet lepo na Rojce — krast. Ali res ni mogoče pregnati od tam nevarne ciganske zalege?

— Dunajske Slovence opozarjamo na predstavo »Rokovnjačev«, ki jo priredi jutri slovensko katoliško izobraževalno društvo »Straža« v češkem »Narodnem domu«, XV., Tumergasse.

— Na kolodvoru v Šiški se še sedaj ne dobe v trafiki vžigalice za obmejne Slovence. Somišljeniki, zakaj ne zahtevate naših vžigalic? Slabo spričevalo za gorenjsko zavednost!

— Zanimive prodaje posestev v Gorici. Bratje Loser v Gorici so prodali bivšo Cecconijevo vilo na Solkanski cesti za 1.200.000 K nekemu dunajskemu profesorju za sanatorij. Bratje Loser so to vilo kupili pred kratkim baje za 300.000 kron. Brata Ivos, lastnika hotelov »Union« in

»Tirolerhof« v Gorici sta za 100.000 kron kupila bivšo Staničevo vilo na Solkanski cesti, kjer menita napraviti »penzion«. Ta vila je bila svoj čas last nesrečnega avstrijskega poveljnika pri Magenti leta 1859, Gyulai-ja, ki je živel v Gorici v pokoj. Vila se imenuje še danes »Vila Gyulai«.

— Električni tramvaj v Gorici bo izročen javnem prometu jutri, dne 7. t. m. Danes ima priti v Gorico komisija. Oglede se je zavlekel radi mostu čez Korenjo.

— V goriški bogoslovnici se prično teološki izpiti 8. t. m.

— Razpisano je mesto matematika na goriški gimnaziji. Prošnje je vlagati do začetka marca.

— Pozor pred agenti! Iz Gorice: Po deželji se klati okrog duhovnikov in drugih ljudi neki agent monakovske tvrdke Wolf. Ta agent zna tako pregovoriti ljudi, da pri njem naroče blaga, spodnje obleke, perila itd. Na naročilnem listku, ki ga podpišejo, se zdi, kakor da bi naročilo veljalo le za toliko in toliko komadov. A naročilni listek nosi čisto majhno opazko, da naročilo velja za tucate. Tega agent ne pove. Ko pride blago, se razume, da vsakdo začudeno povprašuje, odkod toliko blaga. Če blaga noče sprejeti, dobi od tvrdke litografirano pismo, ki naročniku grozi, da mora sprejeti blago, sicer bo tvrdka postopala proti njemu. Litografirano pismo kaže, da je še mnogo takih ljudi, ki so naročili tucate, misleč, da naročajo komade. Pri sodišču je težko kaj opraviti. Dotični agent je bil v soboto poklican na goriško policijo, a se zdi, da se mu ne bo zgodilo nič. Edina pomoč proti temu zlu je, da takega agenta vržete skozi vrata, ne da bi se spustili z njim v pomenek. Kdor se je še spustil z njim v razgovor, se je kesal.

— Predsednik goriške trgovske in obrtne zbornice je postal trgovec Orzan iz Gorice. Prejšnji predsednik Venutti je podpredsednik. Orzan je pred dvajsetimi leti pričel trgovino v hiši, kjer je hotel »Tri krone« s kapitalom 100 kron. Danes pa je najbogatejši laški trgovec v Gorici. To so storili slovenski groši.

— Govorica, ki je pa nočemo komentirati, ampak jo samo registriramo, kroži po Gorici, da namreč poreški škof Fla pp zapusti svoje mesto in da pride kot škof v Poreč goriški prošt Faidutti. Kakor rečeno samo zabilježili smo, kar se govori. Če je govorica resnična, v to se ne spuščamo.

— Slovenskim enoletnim prostovoljcem v prevdarek. Ker je prišel čas, da si naši enoletni prostovoljci volijo polk, pri katerem da hočejo v jeseni odslužiti svojo enoletno aktivno službo, jih je treba opozoriti na nekatere razmere, ki vladajo tu in tam v posameznih polkih. Prav lahko se namreč zgodi, da prostovoljec ponesreči, če pride k polku, v katerem nekatere postopajo v nemško-nacionalnem duhu. Razmere za enoletne prostovoljce so v Trstu, Gorici, Pulju in Zagrebu še dokaj ugodne, gotovo ugodnejše kakor v Ljubljani, kjer so lani pri častniškem izpitu vrgli skoro vse Slovence, čeprav so v vseh ozirih daleko prekašali svoje nemškonacionalne tovariše.

— Krščanska strokovna društva v Avstriji. V zadnjih dneh je bil na Dunaju kongres avstrijskih krščanskih strokovnih društev. Med tem ko je leta 1907. štela organizacija 63.000 članov, je štela konec leta 1908. 90.000 članov v svojih vrstah. V organizaciji so zastopani skoro vsi delavski sloji, kakor: železničarji, tekstilni, tobačni, lesni, kovinski, špedicijski delavci, hlapiči raznih vrst in peki. — Socialno-demokratska strokovna društva pa so izgubila 1908. leta 8.000 članov, krščansko-socialna strokovna društva so pa dobila v istem času 27.000 članov več. Zadnji čas so krščansko-socialna strokovna društva ustanovila nove stike s papirnimi, kemiškimi in usnjarskimi delavci.

— Dvoboj v Gorici. Tne dni je Gorica imela svojo dvobojno afero. Občinski oče znani laški radikalec dr. Venier in uradnik »banke Friulane« (furlanske banke) Orsetti sta se med seboj sporekla in psovala na prav radikalne načine. Vsled tega je dr. Venier poslal Orsettiju svoje priče in ga pozval na dvoboj. Orsetti je dvoboj sprejel. Nasprotnika sta se šla dvobojevati v Videm na Laško, kjer pa se nista bila, ampak si izrazila svoje spoštovanje. Tako je končana ta dvobojna afero za dr. Venierja, ne pa za Orsettija, ki je bil kot uradnik katoliškega zavoda takoj suspendiran.

— Živinske bolezni na Goriškem. V Prvačini pri Gorici in v Štjaku na Krasu vlada med preišči svinjski ušes. Na Bovškem v Logu pa imajo smrkavost.

— Prijet tat. Tat, oziroma tudi njegovi sodrugi, ki so kradli v Rudolfovem in okolici, so prijeti. Glava je neki Preinrov, mož babice, ki je pa pri stvari popolnoma nedolžna. Nekaj zlatnine se je baje dobilo na Hrvaškem v Krapini. Tat je

pravi. Iščejo se še njegovi pomagači. — Uboga žena s takim možem!

k Nagla smrt. V Spodnjem Dravogradu so našli dne 4. t. m. mrtvega v njegovem mlinu pridnega posestnika Jeseničnika, p. d. Becl-a. Ležal je mrtev pri velikem kolesu. Brčkone ga je zadela kap. N. p. v m.!

Štajerske novice.

Š Promoviran je bil danes na graški univerzi 6. t. m. za doktorja filozofije cand. phil. V i n k o Z u p a n.

Š Slovensko ljudskošolsko vprašanje v Celju še, kakor vse kaže, dolgo ne bo ugodno rešeno. Krajni šolski svet je za to, da se naj začne brž ko mogoče zidati vsa deška šola na stavbenem prostoru, za katera mora okoliška občina plačevati že sedem let visoke obresti. Okrajni šolski svet pa je mnenja, da naj se tako dolgo počaka s stavbo, dokler ne bo dovoljena javna dekliška šola, za katero Slovenci že tako dolgo prosičajo. Mi smo prepričani, da bo to čakanje trajalo še dolgo časa. Tužna nam majka! — V Celju imamo toliko slovenskih »prvoboriteljev«, ki pa nam ne morejo izvajati niti ene javne dekliške ljudske šole. Seveda, ker jim dá boj zoper »klerikalizem« toliko opraviti.

Š Okrajni šolski svet celjski prosimo, naj se vendar zžane in protestira proti imenovanju nemškega šolskega nadzornika za Spodnji Štajer. Tudi občine in krajni šolski sveti v tem oziru na noge!

Š Nemcem se reže kruh. Realka v Fürstenfeldu se bo še to leto otvorila.

Š Umrli je v Grižah gostilničar Valentin Naprudnik.

Š Nevarno je obolel v Mariboru bogoslovski profesor č. g. dr. Franc Feuš.

Š Agrarno banko si ustanavljajo nemški agrarci na Štajerskem. Na svečnico se je imel vršiti prvi občni zbor, pa niso mogli doseči sklepčnosti in so se zborovalci brez uspeha razšli.

CERKVENI VESTNIK.

Shod gg. dekanov sklicuje prevzvišeni knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič v sredo po Veliki noči (14. aprila) ob osmih dopoldne v knezoškofijsko palačo. Razven dekanov so vabljeni k shodu tudi kanoniki arhidiaconi, zastopniki obeh kapiteljnov in predstojniki raznih redov in redovnih hiš.

Birmovanje in kanonična vizitacija bo letos v vseh župnijah dekanij Vipava, Trnovo, Postojna, Moravče in v nekaterih župnijah dekanij Idrija, Radovljica in ljubljanska okolica. — Meseca aprila: Trnovo v soboto in nedeljo 17. in 18. aprila. Harije v ponedeljek 19. aprila. Podkraj v petek 23. aprila. Col v soboto 24. aprila. Vipava v nedeljo 25. aprila. Vrhpolje v ponedeljek 26. aprila. Budanje v torek 27. aprila. Slap v sredo 28. aprila; obisk šole v Ložah. Goče v četrtek 29. aprila; obisk šole na Erzelju. Planina v petek 30. aprila. — Meseca majnika: Ustje v soboto 1. maja. Šturije v nedeljo 2. maja. Podgraj v ponedeljek 3. maja. Št. Vid v torek 4. maja. Vrabče v sredo 5. maja. Lozice v četrtek 6. maja. Razdrto v petek 7. maja. Senožeče v soboto in nedeljo 8. in 9. maja. Vreme v ponedeljek 10. maja. Suhorje v torek 11. maja. Prem v sredo 12. maja. Košana v četrtek 13. maja. Zagorje v petek 14. maja. Knežah v soboto in nedeljo 15. in 16. maja. Hrenovice v četrtek 20. maja. Slavina v petek 21. maja. Postojna v soboto in nedeljo 22. in 23. maja. Studeno v ponedeljek 24. maja. — Meseca junija: Moravče v soboto in nedeljo 5. in 6. junija. Ihan v ponedeljek 7. junija. Dol v torek 8. junija. Sv. Helena v sredo 9. junija. Tomišelj v ponedeljek 14. junija. Želimlje v torek 15. junija. Brdo v četrtek in petek 17. in 18. junija. Peče v soboto 19. junija. Romanje k sv. Valentinu v nedeljo 20. junija. Krašnja v ponedeljek 21. junija. Zlatopojje v torek 22. junija. Blagovica v sredo 23. junija. Česnjice v četrtek 24. junija. Sv. Ožbald v petek 25. junija. Št. Gotard v soboto 26. junija. Čemšenik v nedeljo 27. junija. Kolovrat v ponedeljek 28. junija. Vače v torek 29. junija. Sv. gora v sredo 30. junija. — Meseca julija: Begunje v soboto in nedeljo 3. in 4. julija. Mošnje v ponedeljek 5. julija. Dobrava v sredo 7. julija. Kamnagorica v nedeljo 14. julija. Idrija v soboto in nedeljo 17. in 18. julija. Hotedršica v ponedeljek 18. julija. — Kjer bo prihod v župnijo v drugem, kakor na določenem času, se bo pravočasno naznailo.

Izpred sodišča.

Ubijalec. Dne 21. novembra m. l. popivali so fantje France Gaber, bajtarja sin; Janez Kristan, hlapec; Janez Narobe, kovača sin; Janez Rozman, tovarniški delavec in France Rozman, posestnika sin. vsi iz Podreč v domači vasi. Hodili so iz hleva do hleva in prinašali tjakaj pijačo iz

gostilne. V Burgarjevem hlevu so zopet zložili nekaj denarja ter je Janez Šusteršič iz Rozmanove gostilne prinesel nekaj steklenic piva, nekaj kruha in liter žganja. Prišel je pa po cesti mimo tega hleva Franjo Šusteršič in zaukal. Vsi obtoženci so se vsuli na cesto in ga začeli pretepati, a se mu je posrečilo pobegniti. Pozneje je prišel v ta hlev fant France Weithauser, vihal ovratnik suknjica ter začel obdolge izživati, češ, da ima tacega tiča, da se nikogar ne boji. Vsled tega izzivanja je prišlo do besedovanja, tekom katerega ga je Janez Rozman z ušesom sekire tako po glavi udaril, da se je ta nezavesten zgrudil, Rozman pa je ves preplašen pobegnil. Gaber, Kristan in Narobe so potem na tleh ležečega Weithauserja suvali z obutimi nogami, ga vlekli na zelo surov način iz hleva, ter ga pustili tik ceste ležati. Po izvedeniškem izvidu dobil je Weithauser ne samo na glavi smrtonovno okvaro, marveč tudi v trebušni votlini ter so mu bila jetra razrgana; pa tudi na glavi je zadobil več darcev, kajti na večjih krajih so se našli krvavi podplutki in so bili možgani čez in čez z krvjo oblit. Obdolženci so v preiskavi tajili, Rozman pa pri razpravi vse priznal. Obdolženci so vsi mladi fantje v starosti od 17 do 23 let. Sodni dvor je obsodil Janeza Rozmana na dve leti, Janjeza Narobe na 10 mesecev, Franceta Gabra na 8 mesecev in Janeza Kristana na 7 mesecev težke ječe s postom in trdim ležiščem, vsak mesec poojstre ječe.

Človeška propalca. Antone Poznik, 30 let star, iz Kamne gorice, bil je že 21-krat kaznovan. Leta 1907. je bil obsodjen na 13 mesecev težke ječe, ker je svojemu gospodarju konja ukradel. Dne 5. novembra m. l. je prišel Poznik iz kaznilnice ter 4 dni kasneje vstopil v službo za hlapca pri tovarnarju Fass v Perovem. Dne 10. novembra ga je poslal gospodar v vprego po neki vijak. Poznika pa ni bilo več domov, temveč je enega konja v vrednosti 150 K z opravo vred prodal neki konjaški za 20 K, drugega konja in voz je pa pustil v Zavrlevi krčmi v Zgornjih Bitnjah, ker ni vedel, kaj naj počne s konjem in vozom, ter si tudi mislil, da ga že orožniki zasledujejo. Nato se je podal v Kranj, kjer je za dobljenih 20 K popival. Obdolženec, prebrisana buča, je v Engelmannovi gostilni vpriporil simulirani epileptičen napad, to pa radi tega, ker je kakor praktičen kriminalist dobro vedel, da ga zamore to rešiti kazni, če dokaže, da ga je za časa tatvine napadla taka bolezen. A poklicani zdravnik ga je takoj spoznal za simulanta, kar ga je tako vjezilo, da je zagrabil na mizi stoječo steklenico ter jo zagnal proti zdravniku, ne da bi ga zadel. Se tisti dan je prišel h konjaču Šimnu Bolha v Počenk, pri katerem je prenočil. Izdal se je za konjača iz Bleda, in konečno trdil, da nima denarja pri sebi in na ta način izvalil 4 K posojila in tudi 3 K za prenočevanje je dolžan ostal. No, sedaj bodo imeli ljudje precej časa mir pred njim, kajti za kazen je dobil dve in pol leti težke ječe.

STOLETNICA.

Dne 7. t. m. poteče sto let, kar se je porodil v Goričah v Ziljski dolini Matija Majar Ziljski. Njegovo truplo počiva v Pragi. Slava njegovemu spominu!

Ljubljanske novle.

Ij Predavanje »Slovenske krščansko-socialne zveze. »Prihodnji terek, 9. t. m., ob pol osmih bode predaval prof. dr. Gruden o »Francozih na Slovenskem«. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike, katere je »Slovenska krščansko-soc. zveza« v ta namen nabavila. Ker je društvena dvorana za take prireditve pretesna, se bode predavanje vršilo v veliki dvorani »Uniona« (dohod iz Franciškanskih ulic). Udeležniki telovadskega tečaja in drugi somišljeniki so uljudno vabljeni. — Vstop prost.

Ij Jutri zvečer na »Pravljico noč«! Še enkrat opozarjamo občinstvo na krasno predpustno priredbo glasbenega društva »Ljubljana«, ki se pod naslovom v »Pravljico noč« vrši jutri zvečer v veliki dvorani »Uniona«. Vsakdo, če tudi pomotoma ni dobil vabila, je vabljen, da se pridruži iskreni zabavi. Za nemaskirane je obleka p r o m e n a d n a. — Predprodaja vstopnic je v hotelu »Union«, jutri zvečer se pa odpravi blagajna ob 7. uri zvečer.

Ij Pust z vsem svojim veseljem je došel danes zvečer v Ljubljano in se nastanil v veliki dvorani hotela »Union«. Jutrišnji večer bo torej njegov večer, poln veselja in smehu. Kakor se čuje, so Pustovi apartementi uprav laksurijozno opremljeni ter bo pod šumečim slapom Savice, pod kralj Matjaževim čarobnim domom in v čarobnem parku pričakoval ljubljansko občinstvo, ki naj pohiti jutri zvečer na to najzabavnejšo prireditev le-

tošnjega predpusta. Veselje udeležencev naj bo toliko, da vzbudi iz sna navzočega kralja Matjaža!

Ij Spominsko kolajno za 40-letno zvesto službovanje je podeljena računske-mu ravnatelju c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani g. Antonu Sveteku. Tem povodom se je zbralo danes uradništvo finančnega računskega oddelka z gospodom dvornim svetnikom in finančnim ravnateljem Alojzij Klimentom na čelu ter pričakalo gospoda slavljenca v njegovi sobi, ki je bila s cesarjevo soho in cvetličjem svečanostno ozaljšana. Prvi je nagovoril gospod dvorni svetnik Kliment z iskrenimi, do srca segajočimi besedami gospoda jubilarja, spominjajoč se šestdesetletnega jubileja Nj. Veličanstva, prvega vzor-uradnika naše države, ki je, časteč delo, ustanovil spominsko kolajno za štiridesetletno zvesto službovanje in ki mu kliče trikratni »Slava!«. Povdarjajoč, da si šteje v posebno čast, da je ravno njemu dana prilika izročiti današnjemu jubilarju častno znamenje neumornega dela, ter proslavljajoč slavljenca kot vsikdar najzvestejšega uradnika, ki je bil vedno dobrohoten in odkritosrčen šef svojemu oddelku, in želeč mu še mnogo let neskaljenega življenja, mu zakliče: »Bog živi!« Nato se je zahvalil jubilar v prisrčnih besedah na počaščenju g. dvornemu svetniku in uradništvu računskega oddelka. Slika v kratkih potezah svoje službovanje pod šestdesetimi raznimi finančnimi ravnatelji ter povdarja, da je bilo njegovo službovanje pod sedanjim dvornim svetnikom Klimentom, ki je prišel v našo sredo kot pravi odkritosrčni prijatelj uradništva, najprijetnejše izmed cele 40-letne dobe službovanja. — Nato častita še imenom uradništva računskega oddelka svetnik Mrak jubilarju, na kar se le-ta prav tako iskreno zahvali. S tem je bilo to redko slavje končano, ki je marsikoga vsled prisrčnosti prireditve ganilo do solz.

Ij Iz pisarne slovenskega gledališča. Jutri, v nedeljo, popoldne ob 3. uri se poje ob znižanih cenah Bizetova opera »Carmen« izven abonementa za posetnike z dežele; ker zvečer ni na razpolago godba — celotni orkester »Slovenske Filharmonije« igra na maškardi »Ljubljane« v »Unionu« — se igra V. Stehova satirična veseliga »Vroč tla« (Olniva zemlja). V. Steh je češki romanopisec in plodovit dramatik, tajnik društva čeških beletristov in dramaturg novega češkega gledališča v Kral. Vinogradih (Praga). — V torek, dne 9. t. m. se poje opera »Werther«, — četrtek, dne 11. t. m., se uprizori prvič francoska burka »Sladkosti rodbinskega življenja«. — Še ta mesec se uprizori Schillerjev »Wilhelm Tell«.

Ij Huda peka. Včeraj sta se na Sv. Petra cesti zaradi medsebojnega prepira spopadla dva pekova pomočnika. V tem, ko je prvi mahal po svojem nasprotniku z železno palico, se je drugi poslužil noža, s katerim je branečega se tovariša po rokah in obrazu znatno oklal. Poravnala se bode ta pred sodiščem.

Ij V Pasteurjev zavod se je včeraj odpeljal revizor električne cestne železnice Erklavc, katerega je bil pred 14 dnevi ugriznil domač pes, ki je imel znake stekline.

Ij Koncert na južnem kolodvoru. V včerajšnji tozadevni oglaš se je vrnila ne-ljuba pomota. Glasiti se mora: Vstopnina prosta.

Razne stvari.

Vseučiliški profesor ustrelil dva vojaka. V Budimpešti sta v neki gostilni dva vojaka 76. pešpolka psovala vseučiliškega profesorja Bakonyja. Naposled sta potegnili sablje in skočila proti profesorju. V tem hipu je profesor potegnil revolver in oba vojaka smrtonovarno obstrelil. En vojak je že umrl v bolnišnici. Profesorja so aretirali.

Dražje pravde. Dunajska odvetniška zbornica predlaga justičnemu ministrstvu zobj z ozirom na splošno draginjo in na zboljšanje plač uslužbencev zviša odvetniške tarife. Čim dražji bodo odvetniški tarifi, bolj bodo ljudje pametni, da se ne bodo nepotrebnemu pravdali.

Velik vihar so imeli predvčerajšnjim na Dunaju. Zažgalo se je 49 dimnikov. Vode na Nižjem Avstrijskem so silno narastle. V Mödlingu je vihar jubilejni park popolnoma opustošil in 15 metrov visoko soho sv. Trojice, ki je na Franc Jožefovem trgu stala 200 let, prevrnil. Nižje ležeči deli Dun. Novega mesta so pod vodo. Na Severnem Češkem so bili pa taki snežni viharji, da je mnogo krajev popolnoma izločenih od prometa.

LOPUHIN NEDOLŽEN?

(Glej članek »Velekorupcija«).

Pariz, 6. februarja. Govori se, da je ruska vlada šefa policije Lopuhina zato zaprla, ker je odkril zločinsko početje agenta-provokaterja Azeva. Azev je nam-

reč zahteval od Lopuhina, naj ga pred revolucionarji ščiti, ker so ga ti spoznali za izdajavca, Lopuhin pa je v odprtem pismu v listu »Times« na ministrskega predsednika Stolypina slednjega pozval, naj stori konec sramotnemu počenjanju političnih agentov, kakršni je Azev. Treba je namreč vedeti, da ti agenti-provokaterji ne poročajo o svojem delovanju pristojni oblasti in Lopuhin baje dolgo ni vedel za njih početja, čeprav je sumil, da prirejajo saj pogrome. Zdi se pa, da je Lopuhin Azeva res izdal sam revolucionarjem v Parizu in jim dal dokaze, da je Azev lopov. Lopuhin je žrtev reakcionarne dvorne kamarile, posebno ker je svoj čas prijel diktatorja Trepova pri organizaciji judovskih klanj. Bivši policijski šef Račkovski, intimen prijatelj Azevov in aranžer atentatov, je še zdaj uradnik pri ministrstvu notranjih zadev in poročevalec policijskih zadev za carjev dvor, oziroma predstojnika dvora, generala Djedulina. Res čedno!

Gospodarstvo.

POMOŽNA AKCIJA.

»Gospodarska Zveza« je te dni pričela z razpošiljanjem preglednih (razdelilnih) listov za drugo razdelitev krmil iz državne podpore in prosil tem potom hranilnice in posojilnice odnosno županstva, naj ji obratno naznanijo vsako eventualno odpoved naročbe kakega prosičca. Povdarja se pa, da se na želje za zvišanje količin ali prememb kakovosti pri županstvu naprošenih krmil nikakor ne more ozirati! Ponovno tudi naznanja »Gospodarska Zveza«, da ona absolutno ne more prevzemati nikakih naročil, ker vsled sklepa vladne konference dne 17. prosinca pridejo pri drugi razdelitvi v poštev edino prosičci, ki so se pravočasno zglašili pri županstvu, vsled česar prosil, da se ji ne pošilja nikakih naročil, ker je izključeno, da bi jih mogla izvršiti. Tiskovine za drugo razdelitev dobe organizacije, oziroma županstva vseh glavarstev brez izjeme.

Telefonska in brzojavna poročila.

RAZPUST DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 6. februarja. Baron Bienert h je bil danes eno uro pri cesarju v avdienci. Bienert hovo ministristvo ni demisijsiralo. Bienert h se bo pogajal s strankami, kedaj bi bilo mogoče sklicati državni zbor. Baje zasedanja državnega zbora en mesec ne bo.

Dunaj, 6. februarja. Na demisijo Bienert hovega ministristva ni misliti. Med časom, ko ne zboruje državni zbor, bo Bienert h poizkušal provizorično ministristvo izpremeniti v definitivno. **Ako se ponesrečijo poizkusi za redno zasedanje državnega zbora, bo državni zbor razpuščen.**

NOV OSEBNI VLAK LJUBLJANA-TRST.

Dunaj, 6. februarja. Med Trstom in Ljubljano bo vozil nov osebni vlak, ki bo odhajal iz Ljubljane ob 9. uri 45 minut dopoldne, iz Trsta bo pa odhajal nazaj v Ljubljano popoldne pričeniši s 1. majem.

ZASEDANJE ČEŠKEGA DEŽELNEGA ZBORA.

Praga, 6. februarja. Zasedanje češkega deželnega zbora, ki je bilo odgođeno, je bilo danes zaključeno. S tem poslanci izgube imuniteto.

KRALJ LEOPOLD PROTI SVOJIM OTROKOM.

Bruselj, 6. februarja. Kralj Leopold zopet namerava svoje otroke pustiti brez zapuščine in svoje imobilije darovati državi.

VOJNE PRIPRAVE.

Bukarest, 6. februarja. Tu skozi se je danes zopet peljalo mnogo vojnega materiala za Bolgarijo, med drugim trije vozovi z 20.000 kg dinamita in 217 bomb. Ta vojni material je bil takoj odposlan na turško mejo.

RUSIJA IN TURČIJA.

Carigrad, 6. februarja. Turški ministristki svet je sprejel ruske pogoje.

TURČIJA IN BOLGARIJA.

Carigrad, 6. februarja. Po »Ikdamu« sta dve angleški banki ponudili Turčiji za slučaj, da sprejme ruski predlog, 125 milijonov frankov posojila, za katero bi trebalo zastaviti turške obroke na vojni odškodnini. Neki listi pišejo, da je pogodba z bankama že sklenjena in da je Turčija sprejela že pol milijona na račun. Po drugih vesteh je Rusija ponudila plačati na račun Bolgarije 120 milijonov frankov ter se zato odpove vojni odškodnini za dobo 16 let. Turška vlada bi rada o tej priliki poravnala ves svoj vojni dolg napram Rusiji, deloma z najetjem posojila, deloma z milijoni, ki jih dobi od Avstrije. Položaj še ni jasen.

RUSIJA ZAPUSTILA SRBE.

Moskva, 6. februarja. Na tabli srbskega konzulata v Moskvi je nabit razglas: Prostovoljci za Srbijo se več ne sprejemajo.

NOV HUD POTRES.

Rim, 6. februarja. Iz Catenzara poročajo, da je bil tam in v okolici zopet hud potres. V Mammoli se je podrlo šest hiš; mnogo drugih je poškodovanih. Tri osebe je padajoče zidovje težko ranilo, tri so v o-jaki rešili iz razvalin. Ti trije so le lahko ranjeni.

USMILJENKA ZBLAZNELA VSLED STRAHU.

Neapolj, 6. februarja. S parnikom »Kristof Kolumb« se je pripeljala usmiljena sestra Irma Fell, doma iz Badena, ki se ji je vsled strahu, ki ga je prestala ob potresu, omračil duh. Spremljala sta jo zdravnik dr. Kopp in neka usmiljenka. Nesrečnica je neozdravljivo bolna in so jo oddali v blaznico.

MLADOTURKI DOBE NOBELOVO NAGRADO.

London, 6. februarja. Na mednarodnem shodu za mir se je predlagalo, da se podeli letos Nobelova nagrada mladoturškemu odбору »Edinstvo in napredek«. — Predlog je vzbudil splošno pozornost, kajti zasluge mladotrkov za vzdržanje svetovnega miru so nesporne.

Opozarjamo na današnji oglaš manu-faktorne tvrdke Franc Ks. Souvan mlajši, ki otvori tekom prihodnjih dni na Mestnem trgu št. 22 in 23 novo trgovino. Oddelek na debelo se nahaja začasno Predškofijo 1, II. nadstropje.

Želodec

kreplino, prebavno pospeševalno gorečico in pehanje odstranjevalno, lahko odvajajoče učin-z. »Elza-kroglice«. 6 škatel franko 4 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubi, Elza trg 54. Karl.

Opozarjamo cenjene naročnike in čitatelje na današnje priloge »Samatogen«, katerega zdravniki zelo priporočajo. Pojasnila daje tvrdka Bauer A. Spol. Berlin SW. 48, Friedrichstrasse 231.

Hudo prehlajenje

in kašelj poneha pri uživanju lajšajoče in krepilne Scottove emulzije.

Scottova emulzija

je prijetnega okusa in vsi, ki ne morejo prebavljati navadnega ribjega olja, Scottovo emulzijo z lahkoto prebavljajo in jo radi uživajo. Vrhtega je Scottova emulzija znatno koristnejša. 2249 1

Cena originalne steklenice
- 2 K 50 vin. -
- Dobl se v vseh lekarnah. -

Poglejte

kadar kupujete »KUNEROL«, da vam ne dajo pod podobnim ovitkom zavito rastlinsko mast. Ime »KUNEROL« je razvidno na vsakem ovoju.

!POZOR!

Ostanki izredno fini, 40 m K 22.— dobro rabni, 40 m „17“ : **UGODEN NAKUP** : Vzorci ostankov se ne pošiljajo.

Specialno blago	CEFIRI	Specialno blago
328	kanafasi, oksfordi, posteljnine in sploh vse tkanine	5-1
Vzorci zastoj!	lastnega izdelka po najnižji ceni pošilja	Vzorci zastoj!

JOSIP SUCHÁNEK, prva mehanična in ročna tiskalnica in razpošiljalnica na pruki meli. **NOVI HRADEK v NOV MESTU NA METUJI.**

urzu.	-	K 300.000.	-
-------	---	------------	---

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkman, Ljubljana

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.
Solidne cene in točna postrežba.

3490 (26-4)

Prvi Kinematograf Pathé

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani cen. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarni „Evropa“ Vsako soboto in sredo nov program! Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

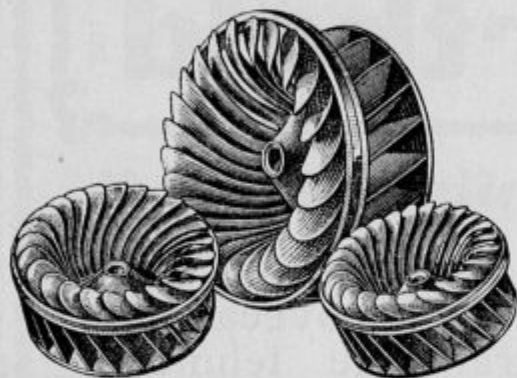
Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

A. ŽABKAR V LJUBLJANI Dunajska cesta 42

Železolivarna, tovarna za stroje, ključavničarska dela.

Priporočam se v izdelovanje, napravo in popravo vseh v mojo stroko spadajočih predmetov: raznovrstnih strojev, priprav za mline in žage, moderne Francis-turbin za vsak padec in množino vode, kakor tudi transmisij za vsako industrijo. Izdelujem najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa in sicer križe, kotle, peči, klopi, stebre, trombe za vodo itd., dalje najraznovrstnejše železne konstrukcije, kakor strešne stole, mostove, vrtnarske rastlinjake, vsa stavbinska in ključavničarska dela: železne ograje, vrata, okna, strelovede in štedilnike ter žično pletenino za ograje, vrtom, pašnikom, travnikom itd. — Načrti in proračuni na razpolago. Vse po primernih tovarniških cenah.

3254 12-3

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19. II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča pred. duhovščini in

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate kanule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilske burse, stole in vse na službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v sviniatem in siletem vse nje. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvrstne vsakovrstne cerkvene perile in pristnega platna. Vporablja samo dobra blaga, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežne, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljne prevzame.

129 26-48

Otvoritev trgovine!

Dovoljujem si slavnemu občinstvu najvljudneje naznaniti, da sem dne 16. septembra 1908 izstopil iz tvrdke Franc Xav. Souvan, kjer sem se pod vodstvom svojega pokojnega očeta, g. Franc Ksav. Souvana star. trgovsko izobrazil in kjer sem bil pozneje več let kot družabnik in solastnik udeležen, in da otvorim začetkom februarja 1909 v svojih lastnih prostorih **Mestni trg št. 22 in 23** manufakturno trgovino na **drobno** pod protokolirano tvrdko

159 6-5

FRANC SOÚVAN, sin

Že 1. januarja 1909 **otvorjeni oddelek na debelo** pa se nahaja začasno do preselitve **Pred škofijo št. I, II. nadstr.**

Ker se nahajam v jako dobrih kupčijskih zvezah, zagotavljam cenjeno občinstvo, da bo moja nova trgovina ustrezala vsem zahtevam, ker bo opremljena z blagom od najbolj priproste do najfinejše vrste, in ker bom gledal na strogo solidnost in nizke cene. — Dovoljujem si torej izreči cenjenemu občinstvu pristržno zahvalo za v teku toliko let kot solastniku tvrdke „Franc Xav. Souvan“ izkazano mi zaupanje ter prosim obenem, da mi je ohrani v polni meri tudi sedaj kot lastniku nove tvrdke. — Slednjič naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se ravnokar povrnil z Dunaja, kamor sem se podal v posebni skrbi za svoj oddelek na drobno. Nakupil sem samo najnovejše in najboljše blago in prosim, da se cenjeno občinstvo izvoli samo prepričati in me počastiti z obilnim nakupom.

Z odličnim spoštovanjem

Franc Ksaver Souvan mlajši
lastnik tvrdke Franc Souvan, sin.

Ustanovljena leta 1882.

Telefon šte. 185

Poslne hranilnice račun šte. 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetška posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad **K 65,000.000**—

obrestuje hranilne vloge po 4 $\frac{1}{2}$ %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad **K 17,000.000**—

Posojuje na zemljišča po 5 $\frac{1}{4}$ % z 1 $\frac{1}{2}$ % na amortizacijo ali pa po 5 $\frac{1}{4}$ % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114

52—3

Babica ANA TRRTNIK

roj. Kapele

ki je bila tekoma dvanaest let v službi kot šolska babica pod vodstvom gospoda prof. pi. **dr. Valente**, naznanja, da stanuje sedaj

na Poljanski cesti šte. 9

in se priporoča vlec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Pozor! Slovenska modna trgovina **Slovenci!**

modni salon za moderne damske klobuke

A. VIVOD-MOZETIČ, Ljubljana

Stari trg 21, filijalka v KRAJU na Glavnem trgu

se najvdaneje priporoča vlecenjenim damam.

Klobuke sprejemam v popravilo.

Skupna rezerva sklepom 1907 Upravno premoženje sklepom 1907
čez stotisoč kron. 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

GLAVNA POSOJILNICA

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,
pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve
obrestuje hranilne vloge po

3418 12

4 $\frac{3}{4}$ %

t. j. K 4-75 za vsaki 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dviga, brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani.

Račun poštne hranilnice šte. 49086.

Telefon šte. 135.

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškove ulice 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: stenske omrežje na stroj, obhajline mise, ograje na mirodvoru obmejne omrežje, važna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strolovođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valilni kasteri in solne plohte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operami brez vijakov.

52— 7 3050

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

Ljubljana, Slomškove ulice št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz 3060 mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke. 52—11

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastop. svodov patent „Thru“.

Fotografski umetni zavod

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

LJUBLJANA, Turjaški trg šte. 7.

Največja zaloga pohištva za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

2823 52—14

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“ iz

Bremena New-York

s cesarskimi brzoparniki Kronprinzessin Cäcilie, Kaiser Wilhelm II., Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-Ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba poštna rešila in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Starl trg 26

priporoča svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, štampilcev, daljnogledov, toplomerjev, zrakomerjev itd. Očala in štampilci se napravijo natančno po zdravniškem receptu. Popravila točno in ceno.

Velika zaloga pravih avioar-
skih žepnih in stenskih ur,
zlatine in srebrnine.

Nikel ure od 1.90 do 10.-
Srebrne ure . . . 3.00 . . . 40.-
Zlate . . . 12.- . . . 750.-

Zahtevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

Palniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
kakovosti potovati, naj se obrnejo
na
Simona Ahmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kotizorščina Popasniča daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

VINO

izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je napredaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: »Kmečka gospodarska zadruga v Medoših (Korte)« pošta Pirano — železniš. postaja Portorož (Istra). Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Domača tvrdka!
Luka Vilhar
Ljubljana, Kopitarjeva ul. 4
tik novega poslojja Katol. tiskarne
izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila na
vasko- ure, kot: žepne, stenske ter ure budilke,
vratne, zlate, srebrne in nikelnaste ure, dalje
veržice, prstane ter različne zlatnine in sre-
brnino. 2824 52-1
Vsa popravila se izvršijo solidno in po nizki ceni.

Kje se dobe najboljši poljedelski
stroji, kakor mlatilnice, gepeljai,
elamorenice, čistilnice, preše
za sadje i. t. d. 1739 7

Edino le pri:
FR. STUPICA
v Ljubljani, Mar. Terezije cesta
št. 1., Valvazerjev trg št. 8.
in zakaj: zato, ker se dotični stroji: iz
najboljših tovarn sveta, najboljše sestavljeni,
ker se isti proda na tisoče in tisoče ko-
madov in se ravno radi tega, ker se jih iz-
deluje v velikih množinah, dobivajo po
nizkih cenah. Moji stroji se povsod
jako priljubljajo. — Obrabljajo se na
moje tvrdke pri nakupu stambenih po-
trebnosti, portland-cementa, traverz, žele-
zniških in in druge različne železnice
in raznega orodja, nagrobnih kribov, tablic.

H. SUTNER urar in trgovec z zlatino in srebrnino

Ljubljana . . . Mestni trg nasproti rotovža . . . Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švi-
carskih zlatih in srebrnih žepnih ur, najbolj slovečih znamk,
kakor: Schaffhausen, Glashütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf itd.,
zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okraskov, zaponk,
uhanov in prstanov, z navadnimi in briljantnimi kamni, pravega
srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih
predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših salonskih
urah ter specialiteto v stenskih urah s kukavico, budilk i. dr.

Razpošiljanje
blaga na vse
kraje sveta!

2568 24-18

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna
za
Ameriko

v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Slovenska trgovina

Katinka Widmayer pri „solncu“ za vodo
v mestni palači.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo ravno došlih
damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluze, krila,
otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga
belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke.
Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in na-
grobnih venčev s trakovi. — Vezanje ovetlic točno po naročilu. — Za
kupčevalce na debelo najnižje cene. 2552-19

Niz cekene!

Telefon št. 155.

Telefon št. 155.

**Prvi, najstarejši slovenski zavod za
plakatiranje in snaženje stanovanj**

3245 9

priporoča velespoštovanjem

PETER MATELIČ, Ljubljana, Škofje ulice 14.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim
predstojništvom kakor p. n. občinstvu za pre-
vzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo
kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v
najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov,
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-13

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spricavala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Založnik o. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke,
cilindre in čepice

v najnovejših taconah in v velikih izberah

priporoča 113 52-28

Ivan Soklič.

Pod tranče št. 2. Postaja elek. železnice.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju,
Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljših
pšeničnih mlek in krčnih izdelkov, ki iz-
virajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst.
Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in
dado kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar
je zlasti za gospode pekovske mojstre ne-
precenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge:

V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trno-
vem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku,
Bolcanu, Inomostu, Tridentu, Zadru,
Spiljetu, Ercegnovem, Kotoru, Sarajevem.
Brzjavaj: Valjični mlin, Kranj.

Lepa zračna
stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami
od 8 kron mesečno naprej, se takoj
ali za pozneje oddajo v novozgra-
jenih hišah na **Predovičevem**
selu poleg Ljubljane. — Več se
izve pri **E. Predoviču, Am-
brožev trg 7, v Ljubljani.**

Štambilije
vseh vrst za urade,
društva trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.
Ceniki franko. 3450 52 7

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj **A. REPIČ**,
sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2983

Cunard Line

644 51

Bližnji odhodi:

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia,

23. febr., Carpathia, 4. marca, Slavonia 17. marca.

iz Liverpoola: Lusitania največji najlepši parnik

6. febr., 27. febr., 20. marca, 17. aprila, 8. maja, 29.

maja 1909. Mauretania 23. jan., 13. febr., 6. marca, 3

aprila, 24. apr., 15. maja 1909.

Pojasniti in vožne karte pri **Andreju Odiassek**, Ljub-

ljana, Slomikove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavratore „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Najnovejša slovenske produkcije v oktobru.

Gramofoni

In plošče vseh sistemov in mark

Neprekinjeni glas in re-produkcije. — Prva specialna uvozna hiša za gramofone.

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10.

Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3— višje. Izbori rodbinski aparati od K 30— višje. Pokaže se zastonj, ne da bi se slišalo k nakupu. Zamenjava vseh plošč nakupovalne. Lastna popravilnica. — Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastonj.

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

**Blago prve vrste
Točna postrežba
: Najnižje cene :**

LUD. ČERNE

juvelir, trgovec z urami
ter zapriseženi sodnijski
cenilec.

Ljubljana, Wolfove ul. št. 3.

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani

Gospodom gostilničarjem in
p. n. slav. občinstvu priporočam

**zagrebačko
in češko pivo**

SLIVOVKA

tropinevee

kranjski brinjevee

875 104-10

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 80 litrov
naprej po prav primerani ceni
v zanesljivi kakovosti v

**veležganjarni in
rektifikarni sadja**

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Koner-
jeve pivovarne.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kronland“,
„Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak
teden v sobotah uskrbujejo redno vožnjo med
Antwerpenom in New-Yorkom, so snažnost, izborna
brana, vlijudna postrežba in spalnice, po novem
urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega
potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga uskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno
cenejša kakor na New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od juž-
nega kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“. 188 (52—2)

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materijala.
Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

!!! Velika zaloga telovadske obleke !!!

2399 19

ZELO TRPEŽNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ŠKRIL.

ETERNIT-TOVARNA LJUDEVITA HATSCHKE LINZ. VÖCKLABRUCK. DUNAJ. BUDIMPEŠTA. NYERGES-UJFALU

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanja na založnika **Teodorja Korna**, krova in kleparskega
mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovodi, kleparski
krovska dela iz različnega blaga. 1349 24-17

Gostilna in trgovina

se odda v najem na Viru
pri Domžalah.

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 1 v trgovini z želez-
nino **Fr. Stupica**. 189

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani,
Šelemburgove ulice št. 9.

priporoča svojo zalogo raznovrstnih
pušk, samokresov, lovskih
potrebščin, vseh del koles (bi-
cikljev), kakor tudi umetaljni ogenj
po najnižjih cenah. Popravila
pušk, samokresov, bicikljev
točno in solidno. Cenovniki
zastonj in poštne
prosto. 51 12-5

Prodaja se dvonadstropna hiša

na Marije Terezije cesti pod jako
ugodnimi pogoji. Pritlični prostori so jako
ugodni za gostilniško obrt z zračnimi kletmi,
vrtom in salonom. — Več se poizve pri
g. **Alojziju Acceto**, Trnovski pristan,
št. 14 v Ljubljani. 241 4

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD

se priporoča slavnemu občinstvu v Ljubljani in na deželi za prevažanje mrličev po jako nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri
FRANC VIDALI-JU,
Prešernove ulice, Ljubljana.

JOSIP TURK
lastnik prvega slovenskega
pogrebnege zavoda

87 12-8

IGNAC FOCK, Kranj

paro-tovarna za mlo, surovi margarlin, kristalno
sodo in stearinske sveče

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske
sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa mlo v prid „družbe
sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt
moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

197 52-3

Dežel. vinski sejem v Zagrebu na Hrvatskem

priredi

250 2-2

dné 13., 14. in 15. februvarija 1909,
„Hrvatsko slav. gospodarsko društvo v Zagrebu“

v trg. obrtnem muzeju.

Ker bo na tem izredno dobro obiskanem vinskem sejmu mogoč pregled **naj-
izbranejših vin** iz vseh vinorodnih delov Hrvatske in požeške županije iz Sla-
vonije, priporoča se sejem vsem vinskim trgovcem, gostilničarjem in konsumentom, po-
sebnostim, ki iščejo ceno vina **avstrijskega značaja boljše kakovosti**.
Obiskovalci vinskega sejma bodo deležni od strani pripravljalnega odbora naj-
večje udobnosti.

Radi potrebnih vprašanj kakor tudi eventualne predznambe za stanovanja se
kaže obrniti

Hrvatsko slav. gospodarsko društvo v Zagrebu (Hrvatska).

ŽENSKA ROČNA DELA

vsakovrstni material, predtiskarija, tamburiranje, plisiranje, montiranje i. t. d.

ZALOGA TELOVADNIH OBLEK!

192

M. DRENIK

2

KONGRESNI TRG

LJUBLJANA.

RAZPIS.

V bolnišnici zdravstvenega okrožja postonjskega je popolniti mesto **ordinujučega
zdravnika - voditelja**
z letno plačo 1600 K.

Prosilec za to mesto, ki zamorejo dokazati, da so doktorji vsega zdravilstva ter da
so kot taki že dalj časa praktično delovali na kaki bolnici in se tam osobito o kirurgiji
tako izvežbali, da so večji samostojno izvrševati potrebne operacije, naj vložijo svoje s
tozadevnimi dokazili, z rojstnim in domovinskim listom, opremljene prošnje

do 15. februarja t. l.

pri podpisnem zastopu.

Poleg navedenih zdravniških sposobnosti se zahteva tudi še znanje slovenskega ali
vsaj kakega slovanskega jezika in dokaz o avstrijskem državljanstvu.

Zastop zdravstvenega okrožja postonjskega.

V Postojni, dne 25. januarja 1909.

Frančišek Arko
načelnik.

251 2-2

Koristno, dobrodelno in zdravično
učinkujoče. Oniki so

„VALDA“-pastile

vporabljal jih visoko cenijo kot hitro,
dobrodelno in olajševalno zdravilo proti
bolezni v vratu, zrelu in dihalnih organih.

Cena jedne škatlje K 1.75.

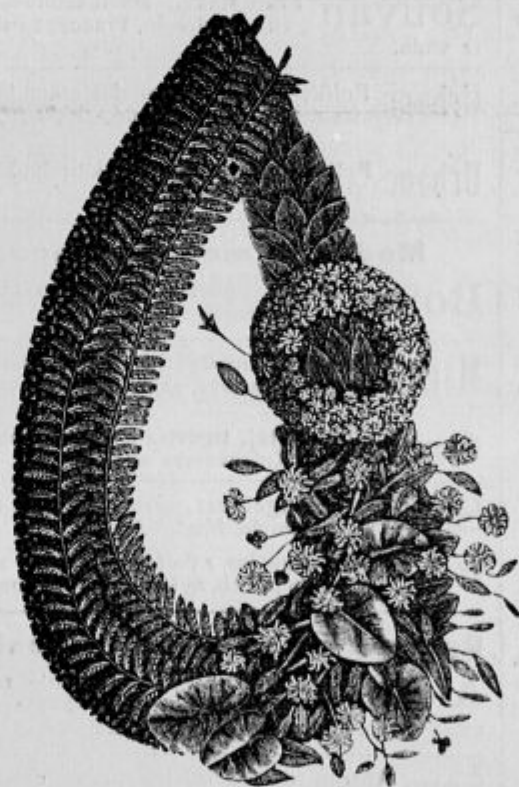
Založba v vseh lekarnah.

Glavna zaloge za Avstrijsko-Ogersko:

lekarna Korwill's „Mohren“

Dunaj, L.

Wipplingerstrasse 12.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

in 3077-22

trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede **trpežnosti, elegancije in priljubljenosti** in tedaj **najboljši
izdelek** monarhije, kar priznavajo tudi vsi merodajni strokovnjaki. Naj tedaj nikogar ne pre-
motijo hvalisanja z drugih strani in naj vsak kupi le **čevlje** z znamko **F. L. P.**

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka **F. L. P.**

Znamka **F. L. P.**

Podružnice:
Praga z menjalnici: Graben 15, Mala strana, Mest. ulica 17, Baden, Brno,
Češka Lipa, Češka Kamenica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín,
Plzeň, Zvitava in Liberec.
Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. L&W-
engasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a,
VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelder-
strasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger
Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba
„MERCUR“
DUNAJ, L., Wollzeile 1.
Ak. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši
:: nakup in prodaja ::
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet,
:: zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. ::
:: Zamenjava in eskomptiranje ::
izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Domače slovenske tvrdke.

Brivoli.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec par-fumov, Sodnijske ulice 2.

Kelšin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Čevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogacarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Fotografi.

Krema Ludovik, fotograf. Sv. Petra cesta 27.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32-34.

Gostilne in restavracije.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj v stekli, izvir. napoln.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marijin trg poleg Prešernov. spomen.

Dobrič Emil, galanterija, igrače in predmeti za tužje, Prešernove ul. 9. (Poleg glavne pošte.)

Hribar Dragotin, zaloga razglednic, pisemskega papirja, Šelenburgove ul. 4.

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I. Zaloga na debelo s pletenimi, galanterijskim in norinberškim blagom. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina s galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Praznik I., trgovina s papirjem Stari trg 24.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Kamnoseki.

Čamernik Ignacij, umetni in stavbeni kamnoseški mojster, Komenškega ul. 28.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Ključavničarji.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Klobučarji, krznarji:

Krejčič A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznice.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadstr.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukić A., konfekcija za gospode in dame, dečke in otroke, Pred škofijo 19. Glej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izgotovljenih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Lekarne.

M. Ph. Čizmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek-lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Lesna trgovina.

Kobi A., lesna trgovina, zaloga bukovih drv razžaganih in razklanih. Karolinska zemlja 22, (dolenjska mitnica).

Kobi A., trgovina z žaganim in obtesanim lesom deske in remeljni, les za kolarje, špice za vozove. Karolinska zemlja 22.

Lesni in sitarski obrt.

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otročjih vozičkov, žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešetarski obrt. Sanke. Pogacarjev trg.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarjski mojster in zaloga pohištva, Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Trink Alojzij, mizarjski mojster, Linhartove ulice, šte. 8.

Vehar Ignacij, mizarjski mojster, Gradaške ulice 12.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna in modna trgovina. Stritarjeve (Lingarjeve, ulice.

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Pred škofijo št. 1.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogacarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s sukninim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Fran Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestn. magistrata.

Souvan Fran Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo šte. 2.

Modno in mešano blago.

Boltar Josip, trgovina z mešanim blagom, Florijanske ul. 17.

Magdič Pavel, modna trgovina narodnevezenine, trakovi, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Oreh Matej, trgovina z mešanim blagom, Kolodvorske ulice 26.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospode, Mestni trg 19.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in ženine.

Alešovec Marija, opreme, perilo za gospode in dame, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta šte. 22.

Šarc Anton, domači izdelki rjuh in oblačil od enostavnega do najfinejšega. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, domači izdelki srajc in korsetov, kril in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce, spodnje hlače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno perilo. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, prti, prtiči, brisalke, robci, namizne oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Praonica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna praonica z električnim obratom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlo-likalnica ovratnikov in manšet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in finega perila.

Pekarije.

Bizjak Terezija, pekarija, Poljanska c. 25.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije cesta 7.

Žužek Karol, pekovski mojster, Florijanske ulice 8.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Stavbeniki.

Accetto Valentin, stavbena tvrdka, Trnovski pri- stan šte. 14.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga, špirta, žganja, moke, otrobov in koruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Leskovic & Meden trgovina specerijskega blaga in dež. pridelkov, Jurčičev trg 1.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij, delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta 18.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Sušnik A., trgovina specerije, železnine in raznih barv, Zaloška c. 21.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom, žganjem in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Sarabon A., novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Šarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganje-kuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Obreza Anton, tapetnik in dekorater, Šelenburgove ulice št. 1.

Puc Dragotin, tapetniški in preprogarski mojster v tvrdki Puc & drug, Marije Terez. c. 11.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatnino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotovža.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatnino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlji. potrebščinami. Sv. Petra cesta šte. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Seunig Josip, zaloga vsakovrstnega usnja in čevljar. potrebščin na debelo in drobno, Prešernove ulice.

Vezenine itd.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskalija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtnarja, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Šelenburgove ulice 3.

Železnina itd.

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni trg 10.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figabirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov ter usnjegalanter. blaga, Marijin trg 3.

Hofbauer Ana, izdelovalateljica cerkvenih paramentov, Wolfve ulice.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Lavrenčič Maks, trgovec in zastopnik I. belovarskega paromlina, Dunajska cesta.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga in drva, Nove ulice 3.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške ul. 20.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povi. zagrebačke tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabilijami in deželnimi pridelki ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, Gradišče 17.

Sirk Ivan, trgovina s suhim mesom, Šolski dvored. Stanovanje: Poljanska cesta 70.

Škrl Josip, spedijsko podjetje in prevoz pohištva, Gradišče 1.

Škrl Josip, prevažanje pohištva, Gradišče 1.

Tehnična pisarna K. Holinsky, arhitekt in stavbenik, Šelenburgove ulice 4, II. nadstr.

Turk Jos. prevažanje blaga in podjetnik, Ra-deckega cesta šte. 3.

Turk Jos. lastnik prvega slovenskega pogreb-nega zavoda.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solčnikov, Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, Stari trg šte. 4. Glej inserat.

Visjan Fran, izdelovatelj vozov Kolo-dvorske ul. 25.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri domači specialni tvrdki. Tehniške ocene in načrti zastoj, ko se poveri delo.

Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavi: Lachnik, Ljubljana

Oddajamo poceni!

Kanafas-ostanke, prstnobarvne, meter 42 vin.
Cefir, pristni, za obleke in bluze, meter 42 vin.
Rumburško platno, fino pobeljeno za srajce in posteljno perilo, meter 48 vin.
Rjuhe, 140 cm široke, 2 m dolge, kos K 2-1.
Namizne prte, rdeče ali modre, 145/145, kos 2-1.
Nepovoljno se zamenja, ali denar vrne.

Josip Dvořák, tkalnica, rudogorska razpošiljalnica
312 2-1

Brisače, trpežne, 50/110, kos 40 vin.
Žepne robce, kos 16 vin.
1 zavoj ostankov, 45 m kanafasa, cefirja, oksforda, flanele i. t. d. za K 17-20 razpošilja po poštne povzetju

Nachod (Češko).

Velika zaloga raznih 2267
slovenskih plošč in gramofonov
ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.
Fr. P. Zajec
urar in optiker
Ljubljana,
Starl trg, št. 26.

Radi pomanjkanja pomočnikov se prodaja

kovačija (fužina)

ob zelo močni vodi, ki je nikdar ne manjka, z vso opravo. Kovačija je blizu železnice. Pripravno tudi za drugo obrt, ker je dosti vodne moči. Cena po dogovoru. Naslov pove uprava „Slovenca“.

Mignon glasovir

črn se po ceni odda. Ljubljana, Škofje ulice št. 14./II. na desno. 303 3-1

glasovir

(Stutzflügel), želim kupiti proti gotovemu plačilu. Ponudbe pod „Glasovir“ Ljubljana, poste restante.

Vsak dan sveže
pustne krofe
priporoča
J. Zalaznik, Ljubljana
Stari trg šte. 21.

Svoji k svojim!
Vsakovrstne slamnike
priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu
tovarna slamnikov v Stobu Fran Cerar p. Domžale pri Ljubljani.
Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.
Vzorci na razpolago. 3294 (9) Cene primerne.

Gostilna

„pri Pošti“ v Litiji odda se v najem.

Ponudbe naj se določijo na naslov: Julij pl. Wurzbach, Kroisbach, Gradeo

do 1. aprila 1909.

C. k. okr. sodišče v Litiji, odd. I.,

dne 26. januarja 1909.

267 4-2

OSREDNJA BANKA
Vloge na knjižice in računi 4 % in 4 1/2 %.
Kupovanje in prodaja vredn. papirjev.
Uprava in buhalna zaloga brezplačno.

ČESKIH HRANILNIC, Podružnica: DUNAJ, I., Viplingerstr. 22.
(Ustřední banka českých spořitelců)

Posejila okrajem, mestom, občinstvom in drugim javnim korporacijam pred Američkami na 4 1/2 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Finančiranje javnih podjetij. Enake lastni 4 1/2 %, bankovnih obilgacij, katere uživajo poplarno skrbnost in se smejo rabiti za vsakovrstne krevlje.

Del. kap. 7.000.000.—
Telegr. „Sporobank“.
Depoziranje krevlj in vadij raznih vrst.
Ekon. menije same denarnih sredstev.
Bankovne informacije in svete brezplačno.

Avstrijski Lloyd, Trst „Thalia“.

Zabavne vožnje po morju.

Potovanje po Dalmaciji

iz Trsta od 15. do 23. februarja. Cene od 200 K višje. 95 5-3

V Palestino in Egipet iz Trsta od 2. do 27. marca. Cene od 650 kron višje.

Velikanoč na morju (Južna Italija, Grško, Dalmacija) iz Trsta od 1. do 16. aprila. Cene od 450 kron višje.

V vseh cenah je vpošteta vožnja po morju in hrana brez pijače.

Prospekte, pojasnila in prijave pri Avstr. Lloyd v Trstu, pri R. Ranzingerju v Ljublj., kakor tudi pri glav. zastop. Avstr. Lloyd, Dunaj I. Kärntnering 6.

Izborna priložnost za nakup za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjarje.

40 do 45 metrov ostankov K 15-—

sortirano v barhentu za obleke, 78 cm širok, krasni vzorci modnega cefirja za hišna oblačila, srajce in bluze, izborna obeljena domače platno, kanafas, za posteljne prevleke, brisače, kuhinjske brisače. Dolgost ostankov 6-10 metrov, zjamčeno brez napak in veleprama kakovost, perilne barve. Ako ne ugaja, denar takoj nazaj. Najmanjše naročilo 1 zavoj za poskušnjo 40-45 metrov K 15-— po povzetju pošilja 133 4-7

Pri večjem naročilu 3% popusta.

tkalnica R. HORNER, Nachod, Češko.

12.000 m obeljenega rumburškega platna

brez napake, najboljše kakovosti, 8 do 20 m dolg, se oddaja po 50 vin. za 1 meter. Najmanjše naročilo 40 metrov po povzetju.

6000 tucatov zarobljenih rjuh brez šiva, prvovrstnih 150 cm širokih in 225 cm dolgih, zjamčeno platno iz najboljše preje za najfinejšo domačo uporabo, se razpošilja dokler je še kaj v zalogi, po Naroča se najmanj 6 kosov po povzetju. K 2-80 komad.

8000 metrov zjamčeno pralnih ostankov posteljnega perila (kanafasa) 8 do 16 m dolgega se odda zaradi zmanjšanja produkcije po 37 1/2 vinarja za 1 meter. Naroča se najmanj 40 metrov po povzetju.

309 1-1 Za nepovoljno denar nazaj, zatorej nikak riziko!

HENRIK GOLDSCHMIED, tkalnica, Bystrel b. Neustadt a. Mettau (Češko)

ZASTONJ

se porabijo vsako leto milijoni za zdravljenja in gotovo se poskusijo vsakovrstna sredstva kakor kopeli, masaže, vribanja itd., in razno oni način zdravljenja, s katerim so dosegli zlasti v zadnjih letih znatne uspehe, namreč zdravljenje potom elektrike, se v največ slučajih na veliko škodo bolnikov premalo vpoštevata in to le raditega, ker večina bolnikov ne pozna takega pripravnega in vspešnega samozdravljenja. Svetujemo torej vsakemu bolniku, zlasti takim ki jih mučijo nervoznost, nevrastenija, revmatizem, bolezn v križu in glavi, želodčne in črevesne slabosti, onemoglost srca, ohromelosti in vseh vrst slabosti, dalje razne ženske bolezni, da pošlje spodnji kupon na naš naslov, in mi mu določimo takoj 64 strani obsegajočo ilustrovano

knjigo brezplačno
razprava o moderni elektroterapiji
gratis in franko.

Elektroterapevtska ordinacija, Dunaj, I. Schwangasse šte. 1., s/3. I. nadst.

Kupon za brezplačno knjigo.

7. II. 1909.

Na

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju I.,
Schwangasse 1, s/3. I. nadst.

Prosimo pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuverto.

Ime:

Naslov:

325 1-1

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborna sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.
Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Helmannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherzigkeit“, Dunaj, VII. h, Kaiserstr. 73-75.
V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu, Volšperku in Andrijeveču.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Herbabny-jev okrepljeni Sarsaparilla-sirup.

Je že 34 let uveden in najbolje preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.
Cena steklenici K 2.—, po pošti 40 vinarjev več za zavitek. 2848 16—3

Kdor

hoče rebe ali svoje otroke obvarovati

kašlja hripavosti, katara, zaslezanja katara v grlu oslovskega in dušilnega preizkušenih in priporočenih
Kaiserjevih karamel za prsa
s tremi jelkami.

5500 notarijčno potrjenih spricoval o dobri kakovosti. Zavoje 20 in 40 vin, škatlica 80 vin. dobivajo se: v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“ pri želez. mostu, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, M. Leustek; Ubalid pl. Trnovosy, Jos. Mayer, O. Piccoli, pri „Kroni“ A. Bohinc, vogal Rimske in Bleiweisove ceste; Ivan Gjurčić v Metliki, Jos. Ancik, Ribnica, A. Roblek, Radoljica, D. Pirc, Idrija, H. Brili, Litija, E. Bardich, Šk. Lova, Hugon Roblek, Trst, Karol Andrijač v Novem mestu, Karol Savnik v Kranju in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku. 3017 24—1

Iščemo nevest

ki si žele nabaviti opremo; ravno tako kupite blago za domačo porabo najceneje v tkalnici

bratov Krejcar

Dobruška št. 9117, Češko.

Prepričajte se in naročite si še danes po znižanih cenah:

6 kosov rjuh 1^a v velik. 150/200, K 15.—
6 „ „ 1^a „ 150/200, K 16-50
6 „ „ irlandske preje 1^a 20 m 11 K
1 ducat batistastih žepnih robcev 3 K
30 m najboljših ostankov, popolnoma brez napake, 3 do 8 m dolgih za K 24.—, vse poštne prosto. 111 4

(Vzorci ostankov se ne razpošiljajo.)

Vzorci platnega in bombažnega blaga zastoj in poštne prosto.

Dve hiši

se prodasta. Več se poizve na Trnovskem pristanu št. 14 Ljubljana. 13—2

4 tedne poslušnje

in na ogled razpošiljam svoja kolesa po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri. 245 1

Fran Dušek
tovarna koles,

Opočno šte. 85. na Češkem.

Č. gg. ženini in neveste

Največja in najbogatejša tovarniška zaloga pravih švicarskih ur, zlatnine in srebrnine. — Razpošiljam na vse kraje sveta, kakor: ure, verižice, prstane, uhane, zapestnice, namizne oprave in okraske, šivalne stroje i. t. d. — Cene najnižje.

: Se priporoča za obilni obisk in naročila z velespoštovanjem :

FR. ČUDEN, Ljubljana, Prešernove ulice

: urar in trgovec, delničar švicarskih tovarn ur „UNION“. :

Naslov zadostuje

Fr. Čuden
LJUBLJANA.

Ceniki s kalendarjem tudi po pošti zastoj.

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj, kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek, pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Izdelane postelje

iz rdečega postelnega inleta. Frav dobro napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10.—, 12.—, 15.— in 18.—; 2 metra dolga, 140 cm široka K 14.—, 16.—, K 18.—, 21.—. Zglavnik 90 cm dolg, 58 cm širok K 3.—, 3-50 in 4.—; 60 cm dolg, 70 cm širok K 4-50 in 5-60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. Tridečni modroci iz žime za eno posteljo K 27.—, boljši K 33.—. Pošilja se poštne prosto po povzetju od K 10.— naprej. — Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštne stroškov. 2909

BENEDIKT SACHSEL, Lobes 910 pri Plznu, Češko.

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 18 95

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni meri. ●

Ortopedično zdravilni zavod

v katerem se zdravi pod nadzorstvom **dr. Ivana Oražna** raznovrstno skruvljenje hrbtenice, izbočen hrbet, neenake rame, neenaka ledja itd., se nahaja

na Turjaškem trgu šte. 4
I. nadstropje.

Pojasnica daje **dr. Iv. Oražen** ob svojih ordinacijskih urah od 9. do 10. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne v

Wolfovih ulicah šte. 12.

Dve hiši

se prodasta. Poizve se na Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 13

Odpremno in komisij. društvo „BALKAN“ v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Telefon št. 21—60. Brzjavi: Balkansped.

Žiro račun pri Jadranski banki v Trstu,

sprejema
v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljnije. Otvarja carinske kredite, zacarini blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljatev na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastoj.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure **po 4 ³/₄ 0** to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.